

Časopis České obce sokolské

SOKOL

září
2013

**Když srdce bije
stodevadesátkrát
za minutu...**

Člen Sokola Dejvice Jiří Ježek
o své účasti na Tour de France

**„Základem
naší činnosti
musí být
spolupráce“,**

říká starostka ČOS
Hana Moučková v rozhovoru
po svém zvolení na 10. sjezdu ČOS

**Zdravotníkem
v Africe**

Člen zdravotní komise ČOS
Vít Jakoubek pomáhá jako
dětský lékař v Jižním Súdánu

Z letních sokolských táborů 2013

Z obsahu

Zpravodajství

- 4 Bazén v Tyršově domě po rekonstrukci
Setkání sokolů na Velké Javořině
- 5 Martin Vlček – nový člen Předsednictva ČOS
Vzpomínka na T.G.M. v Lánech
Zapojujeme se do MOVE WEEK 2013
- 6-7 Základem naší činnosti musí být spolupráce
- 8 Chystáme se na gymnestrádu v Helsinkách
- 9 Sokolská plavba po Vltavě 2013

Sokolská všestrannost, sport pro všechny

- 10-11 O výšce „domu“, který stavíme, rozhodují základy
- 12-13 Sokolské tábory: zážitky, zábava i znalosti a dovednosti
Z novobydžovského Sokola
- 14 Rodinné cesty do Sokola
- 15 „Duchové pod Řípem“
- 16 U nás v Sokole Rokycany

Výkonnostní a vrcholový sport

- 17 Když srdce bije stodevadesátkrát za minutu...
- 18 Medailové žně brněnských gymnastek
Úspěšná sezona šternberských šermířů
- 19 Taneční pár z Vítkovic vytančil v Kolumbii stříbro
- 20 Užitečných deset let českoskalické haly
- 21 Zlato a stříbro pro hradecké atlety
T. Metelková na MS v běhu do vrchu
Triumf v sérii světových pohárů 2013
- 22-23 Sokolská vlajka nad Tichým oceánem

Vzdělávání, kultura, společnost

- 24 Prezident Beneš se opíral i o Sokol
- 25 Pocta sokolům popraveným nacisty
- 26 Právní problematika a BOZ pro cvičitele
- 27 Po stopách tajemství bazénových úkrytů
- 28 Za loutkami do Hostivaře
Blahopřání, Rozloučení
- 29 Zdravotníkem v Africe
- 30 Kde granty slouží a pomáhají

Editorial

„Kam všude se ti sokolové ve světě nedostanou.“ Vůbec bych se nedivil, kdyby tato či podobná věta uklouzla některému ze čtenářů tohoto vydání časopisu Sokol. No posuďte sami – latinskoamerická Kolumbie, Galapágy a nedohledná hladina Tichého oceánu, Francie, Rakousko, Jižní

Súdán... To už by pomalu vydalo na „malý sokolský atlas“ – a to nepočítám země, v nichž působí sokolské jednoty „na domácí půdě“, třeba USA, Kanadu, Švédsko, Slovinsko, Švýcarsko, Austrálii a další.

„Cestopis“ tohoto vydání můžeme začít v kolumbijském městě Cali na Světových hrách, kde pár Michaela Gatěková a Jakub Mazůch ze Sokola Vítkovice, oddílu Akcent Ostrava vytančil v tanci salsa stříbrné medaile – a to ne na ledajakém tanečním parketu, ale v obřím prostoru arény pro býčí zápasy. Jiří Ježek, šestinásobný paralympijský vítěz, člen Sokola Dejvice, nemusel jet tak daleko, aby si splnil svůj sen – „jen“ do Francie na Tour de France. To dva sokolští jachtaři se museli za svými sny a zážitky vypravit až na druhou polokouli, aby mohli nad Tichým oceánem, při cestě z Panamy přes Galapágy do Francouzské Polynésie rozvinout sokolskou vlajku. Zavítejme ale i na další kontinent, do Afriky: o některé své poznatky z humanitní mise – z práce v nemocnici v Jižním Súdánu – se se čtenáři podělil bratr Vít Jakoubek, člen Zdravotní komise ČOS. Sokolské putování po světě můžeme zakončit třeba v rakouských Alpách, kam se na již tradiční mezinárodní sokolský tábor pořádaný župou Švýcarskou sjely děti z Německa, Švýcarska, Francie a z České republiky.

Zářijové vydání samozřejmě nezapomíná na domácí dění a přináší informace o řadě zajímavých aktivit v sokolských jednotách a úspěších sokolských sportovců. A také se věnuje tomu, co celé sokolské hnutí čeká v nejbližším období několika měsíců, i v delším časovém horizontu. Z neaktuálnějších a nejdůležitějších úkolů pro nadcházející týden a měsíce je nesporně transformace, jak ji vyžaduje nový Občanský zákoník, účinný od 1. ledna příštího roku. Proč je tento krok tak důležitý, o tom na stránkách tohoto vydání hovoří starostka ČOS sestra Hana Moučková. Nuže, chcete-li se dovědět více, stačí jen obrátit list.

Zdeněk Kubín

● Časopis SOKOL, 70. ročník, vydává Česká obec sokolská – IČO 00409537. Navazuje na časopis Sokol vydávaný v Praze od roku 1871 a Sokolský věstník vydávaný od roku 1897 ● Adresa redakce: Česká obec sokolská, Újezd 450, 118 01 Praha 1, tel. 257 007 332 ● E-mail: zkubin@sokol.eu; redakce.sokol@seznam.cz. ● Redakce: Zdeněk Kubín ● Grafické zpracování: Linda Hušková ● Redakční rada: Josef Těšitel, Jaromír Kučera, Zdeněk Bartůněk, Martin Chlumský, Vítězslav Perun, Zdeněk Kubín ● Obálka: Cyklista Jiří Ježek na Tour de France, foto archiv Jiřího Ježka ● Tisk: Tiskárna Macík Sedlčany ● Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Za věcný obsah článků odpovídají autoři a jejich obsah nemusí vždy korespondovat s názorem redakce. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky přiměřeně upravovat, krátit nebo komentovat.

Bazén v Tyršově domě po rekonstrukci

■ Bazén v Tyršově domě v Praze prodělal přes léto rozsáhlou rekonstrukci a od 21. září opět o víkendech slouží veřejnosti, ve všedních dnech ho pak budou využívat školy k výuce plavání. Dokončený bazén slavnostně předal do provozu vedení České obce sokolské v čele se starostkou ČOS Hanou Moučkovou v pátek 13. září zástupce zhotovitele rekonstrukce VERITECH CZ. Předání byli přítomni starosta městské části Praha 1 a zároveň 1. místostarosta ČOS Oldřich Lomecký, člen zastupitelstva Praha 1 Pavol Škrak, referent odboru kanceláře starosty MČ Praha 1 Jindřich Nejezchleba, zástupce

hygienické stanice hl. m. Prahy Alena Jíšová a vedoucí katedry plavání FTVS UK Dan Jurák. Celá rekonstrukce se uskutečnila díky finančnímu příspěvku Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Nynější rekonstrukce byla 3. etapou plánované celkové obnovy bazénu, při níž byl vyměněn celý betonový korpus bazénu, který zachovává historický tvar bazénu tak, jak byl vytvořen v roce 1925 a rozšířen v roce 1953. Poté byl položen nový obklad bazénového tělesa. Dále byly vyměněny obklady v přilehlých prostorách – v části odpočinkové i v části pro personál ad.

Výběrové řízení

■ Česká obec sokolská zveřejnila výzvu k podání nabídky na veřejnou zakázku „Výběr dodavatele softwarového řešení internetových stránek pro Českou obec sokolskou“. Zakázka je malého rozsahu, realizovaná výběrovým řízením při zachování principů stanovených v ustanovení § 6 zákona č. 137/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Lhůta pro podání nabídky je do 4. 10. 2013 do 9:00 hodin. Plný text výzvy a další potřebné dokumenty zájemci naleznou na www.sokol.eu. Zadavatel rozhodl, že v souladu s §18 odst. 5 zákona není tato veřejná zakázka zadávána dle zákona. Pojmy či postupy použité v rámci tohoto zadávacího řízení, které odpovídají pojům či postupům obsaženým v zákoně, jsou použity pouze z důvodu dodržení zásad uvedených v § 6 zákona, a dále z důvodu zachování jednotné terminologie při zadávání veřejných zakázek. www.sokol.eu

*Kontakt: Ing. Tomáš Kučera,
tel. 724 274 363,
e-mail: tkucera@sokol.eu*

Setkání sokolů na Velké Javořině

■ Od roku 2008 se každoročně v září setkávají sokolové z moravsko-slovenského pomezí na Velké Javořině, nejvyšším vrcholu Bílých Karpat. Iničiátoři této akce z uherskobrodské T.J. Sokol úzce spolupracují při jejím organizování se sokoly z Považské sokolské župy M. R. Štefánika.

Průběh letošního setkání byl v mnohém odlišný od předchozích ročníků. Na obou stranách Javořiny vydatně přšelo, sama Javořina byla zahalena závojem mraků, ze kterých padaly provazy deště. Za vydatné podpory větru vznikly velmi náročné povětrnostní podmínky. Proto byly zrušeny pěší trasy, kterými na setkání v minulých ročnících přicházely turistické oddíly. Na Javořinu se tak dopravilo všech 112 účastníků autobusy. Z moravské strany to byli vedle uherskobrodských sokolů ještě sokoli z Uherského Hradiště a Starého Města, z Veselí, Hodonína, Přerova a velká skupina z Brna. Ze slovenské strany dorazili sokoli z Trenčína a okolí. Zrekonstruovaná Holubyho chata nás přijala s otevřenou náručí. Setkání bylo zahájeno hymnami obou národů a krátkými proslovy organizátorů. Téměř polovina účastníků se vydala k pomníku československé vzájemnosti, vzdálenému asi 2 kilometry, kde položili zástupci obou stran věnce. V Holubyho chatě pak bylo možné zatančit si při výborné hudbě, pohovořit při dobrém jídle a pití, vyměnit si zkušenosti či domluvit společné akce.

*Helena Leblochová,
T.J. Sokol Uherský Brod*

Martin Vlk - nový člen Předsednictva ČOS

■ Nové Předsednictvo České obce sokolské, které vzešlo z červnového 10. sjezdu ČOS, omládl, a to díky třem mladým činovníkům – Petr Svoboda je ve svých 36 letech nejmladším zvoleným náčelníkem v novodobé historii Sokola od obnovení ČOS po listopadu 1989, mladou krev v Předsednictvu představují také 33letý Martin Vlk a 35letý Tomáš Kučera. Nejmladšímu z tohoto trojlístku, bratru Vlkovi jsme položili několik otázek.

S jakými dosavadními zkušenostmi z práce v Sokole jsi do Předsednictva ČOS přišel?

Mám pětileté zkušenosti s řízením jedné z největších sokolských jednot – Sokola Brno I. Zde mám také za sebou úspěšný projekt rekonstrukce venkovního sportoviště naší jednoty, financovaný z prostředků Evropské unie. Jsem rovněž dlouholetý dobrovolný cvičitel sportovní gymnastiky, oddílu chlapců.

Kterou oblast máš v Předsednictvu na starost?

Je to ekonomická oblast - rozpočet České obce sokolské.

Jaké cíle si v této oblasti kladeš a jaké máš úkoly, resp. plány na nejbližší období?

Zatím se seznamuji s rozpočtem a jeho detaily. Rád bych se snažil o navýšení příjmové části, což musí jít ruku v ruce se zkvalitněním a zatraktivněním programu a činnosti Sokola, s moderní všestranností.

V čem vidíš svůj možný přínos pro práci Předsednictva, v čem vidíš svoji silnou stránku?

Svoji přednost vidím v propojení manažerských schopností a dlouholetých zkušeností ve sportu, ať už jako bývalý reprezentant, tak jako současný trenér. V každodenním sokolském životě jsem se střetával s potřebami oddílů, tedy s tím, co je pro jejich činnost i jednotu jako celek potřeba, a na druhé straně jsem musel řešit, jak tyto potřeby zajistit po materiální a finanční stránce. Poznal jsem tedy život jednoty z obou stran – jak ze strany programové, naplňující naši činnost moderním, lidmi vyhledávaným obsahem, tak ze strany ekonomické, tedy jak pro tuto činnost

vytvořit dobré podmínky a být dobrým hospodářem. V tomto směru mám například zkušenost z realizace již zmiňovaného projektu s využitím evropských financí – ty jsou jedním z významných finančních zdrojů, na jejichž využívání je třeba se více zaměřit, víc se snažit je využívat. Za svůj další možný přínos i svoji přednost považuji odvahu při závažných rozhodnutích Předsednictva.

Vzpomínka na T.G.M. v Lánech

■ V sobotu 14. září jsme si při příležitosti 76. výročí úmrtí prezidenta Osvoboditele Tomáše Garrigue Masaryka na lánském hřbitově za účasti nejvyšších představitelů státu společně se zástupci vlasteneckých a odbojových organizací – legionářů, sokolů, Junáka, bojovníků za svobodu a politických vězňů připomněli jeho zásluhy o vybudování samostatného demokratického státu – svobodného Československa. Pod heslem „Bez Sokola by nebylo legií,

bez legií by nebylo Československa!“, což je výrok T. G. Masaryka, se po skončení pietního obřadu u prezidentova rodinného hrobu uskutečnil v Muzeu Tomáše Garrigue Masaryka v Lánech slavnostní akt předání modelů replik dvou legionářských pomníků. Muzeu je daroval Sbor pro obnovu pomníku Hrdinům od Zborova, o.s., kterému se je podařilo zhotovit po létech velkého úsilí.

Vladimír Prchlík

■ Česká obec sokolská se v říjnu zapojí do víceletého celoevropského projektu týdne pohybu „Move Week 2013“, který vyhlásila mezinárodní sportovní a kulturní organizace (ISCA). Týden pohybu proběhne ve dnech 7.–13. října 2013. Hlavním mottem kampaně je „100 milionů Evropanů aktivně zapojených do sportu do roku 2020“. Je to odvážný cíl, ale nemusí být nereálný. Týdnu pohybu předchází i jedna netradiční propagační akce tzv. Flash Mob,

Zapojujeme se do MOVE WEEK 2013

což je blesková zábavná akce, při níž se v určitý čas a na určitém veřejném místě setká skupina lidí, které spojuje stejná myšlenka. Tento rok se Flash mob uskutečnil ve více jak dvaceti hlavních městech v Evropě v neděli 29. září v 15 hodin. Za Českou obec sokolskou se Flash Mobu účastnilo několik členů vybraných pražských sokolských jednot, kteří spolu se členy České asociace sportu pro všechny společně zacvičili krátkou pohybovou skladbu.

„Základem naší činnosti musí být spolupráce,“

říká starostka České obce sokolské Hana Moučková

■ Červnový 10. sjezd České obce sokolské, který zvolil nové vedení ČOS v čele se starostkou sestrou Hanou Moučkovou, určil směry, jimž je potřebné se v nadcházejícím období intenzivně věnovat, stejně jako konkrétní úkoly a cíle. Všechny směřují ve své podstatě k jedinému: zajistit podmínky pro to, aby jednoty a sokolská obec jako celek mohly vyvíjet svoji činnost v souladu se základní filozofií a vizí, kterou Sokol dostal do vínku při svém vzniku, a zároveň aby byl Sokol moderní, celospolečensky uznávanou organizací s vysokou prestiží a svým programem a činností oslovoval všechny generace. S tím vším jsou spojené úkoly jak v oblasti ekonomické, tak organizační, ale rovněž ve sféře spolupráce s dalšími organizacemi a institucemi, v propagaci, posilování sounáležitosti a spolupráce uvnitř sokolského hnutí a další. V rozhovoru se starostkou sestrou Hanou Moučkovou jsme se zaměřili právě na tyto otázky.

Na sjezdu jste vystoupila se dvěma zprávami. V první jste především hodnotila uplynulé období, druhá byla programová, zaměřená na to, co je potřebné učinit v nadcházejících letech. V první jste hovořila mimo jiné o tom, že v uplynulém volebním období jste se maximálně

věnovala takovým základním okruhům, jako jsou ekonomická stabilizace, organizační struktura, společenská reprezentace a s ní spojená propagace a zviditelnění naší organizace, užší spolupráce a propojení ústředí a sokolských žup. Co z těchto oblastí zůstává prioritní i pro nové funkční období?

Všechny tyto oblasti jsou nadále nesmírně důležité, protože je to kontinuální proces. To, že jsme například ve velmi krátkém čase zvládli přizpůsobit

naš spolkový život novým ekonomickým podmínkám, přece neznamená, že si řekneme „máme hotovo, zvládli jsme to“. Myslím, že spokojenost je zrádná. Zrádná ujištěním o dostatečnosti a tím i přijetím jakési stagnace. Vývoj jde rychle dopředu a my na něj musíme svižně a pružně reagovat, umět udělat ve správnou chvíli to, co je třeba udělat – a udělat to správně. A to samozřejmě neplatí jen pro oblast ekonomiky a financování naší činnosti, ale pro všechny zmiňované oblasti. K nim nyní přibyla i legislativa, konkrétně změna Občanského zákoníku a v něm obsažený požadavek na transformaci občanského sdružení na spolek a pobočné spolky. Zde musíme jednat rychle a bezchybně. Není na místě váhat!

V čem jsou legislativní požadavky tak důležité?

Pro další existenci naší organizace je to naprosto klíčová oblast. S ní je spojené jak naše postavení v české společnosti, tak financování. Nový Občanský zákoník, jehož účinnost nastane od 1. ledna příštího roku, v sobě generuje požadavek na změnu Stanov České obce sokolské, případně další změny našich vnitroorganizačních norem, a také na registraci všech žup a tělocvičných jednot jako samostatných pobočných spolků ČOS. I když zákoník poskytuje určité přechodné období, bez regist-

race tyto organizační jednotky, i přes jejich samostatnou právní subjektivitu, nebudou po 31. 12. 2016 existovat. Ze zákoníku rovněž vyplývá, že musíme získat statut „veřejné prospěšnosti“, jak ho příslušné paragrafy definují – ať již to bude nyní či s odkladem. Pokud ho náš spolek nezíská, pak bude velmi vážně ohroženo financování České obce sokolské. Bez tohoto statutu by se nám zavřely dveře k dotačním titulům, ke grantům...

V čem se musí v souvislosti s tím změnit Stanovy ČOS? Budou tyto změny rozsáhlé?

Stanovy je potřeba upravit do podoby odpovídající novému Občanskému zákoníku – a zároveň s tím shromáždit podklady o všech organizačních jednotkách tak, aby k registraci došlo v co nejkratším termínu po 1. lednu příštího roku, dále půjde o přečíslování odstavců a formální úpravy textace, a za třetí je důležité upravit stanovy v souvislosti s potřebou zajištění majetku ČOS a organizačních jednotek proti zcizování. Vše tak, jak stanovilo příslušné usnesení 10. sjezdu ČOS v této oblasti.

Jak v současné době práce na těchto změnách postupují?

Postupujeme podle již dříve stanoveného harmonogramu. Na stanovách intenzivně pracujeme, změny projedná Výbor ČOS, který – jak rozhodl sjezd – také změny Stanov schválí a toto znění bude v souladu se současnými Stanovami platit do nejbližšího sjezdu ČOS, který o něm rozhodne s konečnou platností. Schválení nového znění Stanov je ale prvním krokem k transformaci – byť krokem mimořádně důležitým a nenahraditelným. Ohromné množství práce nás čeká v souvislosti s přiznáním statutu „veřejné prospěšnosti“ a s registrací. Je to mimořádně náročné, nesmíme nikde udělat chybu. Proto také využíváme služeb odborníků, kteří se na tuto problematiku specializují.

Je nezbytné využívat služeb odborníků? Nemůže si ČOS toto vše zajistit vlastními silami, vlastními lidmi?

Nový Občanský zákoník obsahuje na tři tisíce nových paragrafů, další nové

paragrafy přinášejí doprovodné prováděcí zákony, které jsou již schvalovány nebo schváleny budou. Samotní právníci mají s jeho nastudováním hodně náročnou práci... Rovněž administrativně je to velice náročná práce – například vypracovat perfektně a správně přes tisícovku žádostí o registraci a doložit je všemi zákonem požadovanými dokumenty, zkontrolovat je, zda jsou v pořádku, přesně podle litery zákona... A nikde v celém procesu neudělat chybu, protože by to přineslo řadu problémů a ohrožovalo mimo jiné i financování z veřejných zdrojů. Je tedy téměř absurdní představit si, že bychom toto vše „dělali na koleně“, tedy vlastními silami, bez jakékoliv pomoci odborníků. Samozřejmě, Předsednictvo ČOS na všech těchto nezbytných procesech aktivně a intenzivně pracuje a s odborníky spolupracuje, rozhoduje o realizaci jednotlivých kroků. Ale nevyužít odborníky a všechno si dělat zcela sami, by nás v budoucnu mohlo přijít hodně draho, mnohem dráž, než si dokážeme představit.

V souvislosti s transformací na spolek se hovoří o souvislostech s financováním z veřejných zdrojů. Na sjezdu jste také hovořila o zajištění ekonomické stability. Co vše to konkrétně představuje?

Zajištění ekonomické stability je pro budoucnost naší organizace zásadní věcí, neboť jen tak je možné připravit dobré podmínky pro naši spolkovou činnost a její rozvoj. Slovo starosta vzniklo od slova „starat se“ – starosta se tedy, spolu s Předsednictvem i Výborem ČOS, musí starat o zajištění a vytvoření podmínek pro činnost odborných programových útvarů. Je tedy nezbytné pokračovat v již přijaté strategii, kterou jsme uplatňovali v předchozím období poté, co zkrachovala Sazka a my jako minoritní akcionář jsme přišli o významný zdroj financí pro naši činnost a museli jsme jej nahradit. To se nám podařilo, i když v ne zcela plném rozsahu (zhruba osmdesát až sto milionů korun ročně).

Které zdroje pro financování činnosti lze tedy v současnosti využívat?

Současná doba je stále ještě obdobím, kdy se formuje, dotváří nový systém

financování sportu v České republice. A my musíme nejen být u toho, ale také být aktivním hráčem na hřišti tvorby tohoto systému. A mohu říct, že to se nám daří. Významným poskytovatelem financí pro nás nadále bude Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, nemalé finance začínají proudit do českého sportu prostřednictvím Českého olympijského výboru, který se stává pomyslnou zastřešující organizací českého sportu ve vztahu ke státu. Toto postavení ČOV nijak neznamená, že jednotlivé sportovní organizace by něco ztratily na své suverenitě a právní subjektivitě nebo že by to mělo vliv na náplň jejich činností, na jejich filozofii a poslání. Zjednodušeně řečeno, ČOV se stává společnou platformou pro jednání se státem v otázkách státní podpory sportu a sportovní politiky státu. České obci sokolské v rámci těchto utvářejících se vztahů a struktur připadá významná role garanta rozvoje sportu pro všechny.

To ale nejsou jediné zdroje, z nichž lze financovat naši činnost. Jak chcete podpořit využívání dalších veřejných prostředků?

Významnými zdroji financování jsou – nebo by měly být – různé dotační tituly na různých stupních veřejné správy, ať již to jsou granty z krajů, nebo obcí, ale také z fondů Evropské unie. Tam všude jsou prostředky, které mohou v mnohem větší míře než dosud sloužit k financování aktivit jednot a žup. Musíme se naučit tyto zdroje lépe vyhledávat a využívat. I zde platí jedna z hlavních zásad dobrého prodeje, která zní: „Kdo si neřekne, nic nemá“. Ostatně to platí nejen v obchodě, ale i v běžném životě. Musíme se tedy lépe naučit o tyto zdroje si říct. Nestačí ale jen přijít a „říct si“, ale také umět přesvědčit. A právě zde je souvislost s dalšími oblastmi – se spoluprací s dalšími sportovními, kulturními apod. organizacemi a institucemi, a to jak tuzemskými, tak zahraničními, s vytvářením a posilováním našeho dobrého jména, s propagací, s větším „zviditelněním“ naší organizace. A samozřejmě s náplní naší činnosti – pro ni se toto vše dělá nebo musí dělat. Ale – zjednodušeně řečeno – je to kruh vzájemných souvislostí. To, jak se bude dařit zajišťovat podmínky pro naši činnost, pro činnost jednot, spor-

ovních oddílů i kulturních souborů a sborů (finanční, legislativní apod.) záleží na tom, jaká naše činnost je, jak oslovuje současnou společnost. Proto k prioritním úkolům patří i posilování ducha spolupráce uvnitř naší organizace.

Co konkrétněji posilování spolupráce představuje?

Je to neustálé posilování pocitu soudržnosti, vůle po spolupráci, vztahů založených na důvěře, dobrá pracovní atmosféra, empatie. Základy našeho sdružení – od příštího roku spolku – stojí na našich cvičitelích, trenérech a všech, kteří se věnují dětem, mládeži i středním a starším generacím. Je tedy potřebné respektování specifík každého z nich, jeho činnosti. Ale stejně tak respektování specifík plynoucích ze zaměření a činnosti jednotlivých programových útvarů, včetně Ústřední školy ČOS. Naprostým základem naší činnosti musí být „spolupráce – ne konkurence“!

Jaká je tedy vize Sokola do dalších let?

Vytváříme novou tvář Sokola jako moderní organizace s atraktivním obsahem své činnosti. Opíráme se přitom o dobrovolníky – cvičitele a trenéry. Bez vzdělaných a průběžně vzdělávaných cvičitelů nebudeme dosahovat potřebné úrovně. V tomto směru připadá významná role Ústřední škole, úzce spolupracující s odborem všestrannosti ČOS. Aby nás veřejnost vnímala jako moderní a atraktivní organizaci, musíme zaujmout. Příležitostí je k tomu dost – například každoročně se opakují některé akce obcí či organizací, na nichž můžeme spolupracovat při jejich organizaci, jichž se můžeme účastnit. Naší snahou by mělo být, aby ČOS byla iniciátorem nových akcí, kam budeme zvat ostatní k účasti. K tomu, abychom oslovovali veřejnost, máme lidský potenciál, invenci i zázemí. Program ČOS, který spojuje výkonnostní a vrcholový sport, sport pro všechny, kulturu, vzdělávání a výchovu, je jedinečný. Je jen na nás, jak dokážeme tento obrovský potenciál využít a prokázat tak, že po více než 150 letech své existence má Sokol oprávněné právo být uznávanou, prestižní organizací, která oslovuje i současnou generaci „informačně-technologického a digitálního věku“. ☺

Chystáme se na gymnestrádu v Helsinkách

Česká obec sokolská se od roku 1991 zúčastňuje pravidelně, každé čtyři roky, světových gymnestrád. Jsou to vlastně nesoutěžní „olympiády sportu pro všechny“, kde každá výprava cvičenců z různých zemí předvádí svoje vystoupení na pódii nebo na stadionech.

V současné době ČOS, v rámci výpravy České republiky, připravuje svoji účast na 15. světové gymnestrádě (WG) 2015, která se bude konat 12.–18. července 2015 v Helsinkách. Chceme se prezentovat společnou hromadnou koedukovanou skladbu ČOS pro ženy a muže a sálovou skladbou.

Ve výběrovém řízení byla jako hromadná skladba vybrána zhruba osmiminutová skladba autorem Heleny Peerové a Anny Jurčíčkové s pracovním názvem „Společně v pohybu“ na hudbu skupiny Queen pro všechny věkové kategorie, muže a ženy. Jako sálová skladba byla vybrána koedukovaná skladba „Zimní sen“ autorů Jiřího Pracného, Hany Bučkové, Tomáše Kratochvíla a Dagmar Kratochvílové.

V hromadné skladbě budou cvičit tři generace – mladší, střední a senioři – společně na jednu hudbu s různým pohybovým obsahem. Pohybová náplň bude odpovídat věku cvičenců, takže mladší cvičenci budou mít pohyb dynamičtější, budou mít více přesunů na ploše, cvičení bude náročnější. Naopak senioři budou dodávat svým cvičením celé ploše stabilitu. V každé části skladby bude jedna skupina dominantní. Všichni ale budou stále cvičit a nikde nebudou dělat jenom „křoví“. Poměr mužů a žen není rozhodující. Cvičební úbory pro ženy jsou tričko s tříčtvrtečními rukávy a volně našité nad boky (podle skupin buď celé

bílé nebo červenobílé nebo modrobílé) a tříčtvrteční modré legíny, pro muže to jsou polokošile s krátkým rukávem a límečkem (podle skupin buď celé bílé nebo červenobílé nebo modrobílé) a modré dlouhé kalhoty (jako Chlapáci III a Kontrasty).

15th WORLD
GYMNAESTRADA
2015 HELSINKI

Make the earth move

Sálová skladba pro muže a ženy přichází s myšlenkou vyjádřit hudebně pohybovou kompozicí vzpomínku na zimní radovánky. Hudba bude stříhová, složená ze světově známých zimních a vánočních melodií. Skladba je urč-

na cvičencům všech věkových kategorií s respektováním jejich rozdílných pohybových možností – v jeden okamžik umožňuje vyniknout obratnosti vyspělých cvičenců a současně dává možnost cvičencům méně zdatným si skladbu s úsměvem zacvičit a užít. Cvičební úbory využívají barevný kontrast. Skladba má také volnou část, i na ni se mohou zájemci přihlásit.

Finanční podmínky účasti cvičenců z České republiky jsou zatím předběžné a nejsou v nich zahrnuty případné granty a dotace od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR a od dalších sponzorů. Na České gymnastické federaci jsme se dozvěděli, že finance na účastnický poplatek, ubytování ve školách se snídaní, obědy, společná doprava (letecky nebo autobusy), pojištění a společné oblečení (bude to pro každého bunda a dvě trička; kalhoty budou tmavomodré, ty si může každý opatřit sám) budou činit zhruba 25 200 Kč. Z toho účastnický poplatek 210 €, ubytování ve škole vč. snídaně 190 €, 7 obědů 100 €, tj. při kurzu 26,20 Kč/€ 13 100 Kč. K tomu doprava letecky 9 600 Kč, společné oblečení 2 500 Kč a pojištění 400 Kč. Částky za dopravu, oblečení a pojištění jsou předběžné. Organizační skupina pro 15. WG z ČR dělá všechno, aby česká výprava na 15. WG dostala grant a shání i sponzory. Většina z vás už ví, že pokud se chce zúčastnit, musí opravdu začít dávat penízky stranou, protože tento nezapomenutelný zážitek si musíte z větší části zaplatit z vlastní kapsy. Někomu už se plní kasičky!

Předběžné přihlášky shromažďuje bratr Miroslav Vrána, odbor všestrannosti ČOS (dopisy s informacemi o účasti a 15. WG byly již poslané elektronickou poštou na župy) do 30. 11. 2013. Kdo má zájem zúčastnit se 15. světové gymnestrády v Helsinkách, včas se přihlaste.

Těšíme se, že se najde dostatek cvičenců, kteří se budou chtít zúčastnit této akce.

Miroslav Vrána,
vedoucí výpravy OV ČOS

Sokolská plavba po Vltavě 2013

V sobotu 21. září 2013 se do Tyršova domu už tradičně sjeli žáci a žákyně z celé republiky na akci pořádanou odborem všestrannosti ČOS „Sokolská plavba po Vltavě“. Na 144 dětí a jejich doprovod čekal bohatý program. Ve slavnostní části, kdy pozdravila účastníky akce starostka ČOS sestra Hana Moučková a připomněla výročí narození dr. Miroslava Tyrše 17. 9. 1832, položili žáci a žákyně župy Severočeské-Novákovy květiny k pomníku dr. Tyrše a k pomníku tří odbojů. V další části programu si děti vyzkoušely svou obratnost a někdy i odvahu na zábavných atrakcích Bungee trampolíny, Bungee running, Shod' ho a Rodeo. Za své výkony byly odměňovány lístky do večerní tomboly.

Postupně se všichni vystřídali i v jízdě Ekopresem za poznáváním pražských památek. Odpoledne se celá početná výprava (celkem 189 účastníků) vydala do přístaviště na vlastní sokolskou plavbu. Z parníku Vyšehrad mohly děti obdivovat krásy Prahy z hladiny Vltavy. Po návratu do Tyršova domu byl připraven další program v nově zrekonstruovaném bazénu a v tělocvičně. Při společném cvičení s PET lahvemi nebyla o zábavu nouze. Celý večer byl zakončen tombolou a všechny děti byly na závěr odměněny drobnými sladkostmi. Program se vydařil i díky počasí, které se na sobotu umoudřilo a dopřálo dětem užít si zábavu i poučení naplno. Doufáme, že se na stejné akci budeme moci sejít i příští rok.

Lenka Kocmichová, náčelnice ČOS

Po 10. sjezdu České obce sokolské nastoupilo do funkcí i nové vedení odboru všestrannosti – staronovou náčelnicí se stala sestra Lenka Kocmichová, náčelníkem bratr Petr Svoboda, který ve svých 36 letech je nejmladším činovníkem v této funkci v novodobé historii ČOS. Hovoříme s ním o tom, jaké cíle a úkoly Sokol a sokolskou všestrannost v nejbližší době čekají.

Jsi nejmladší náčelník v novodobé historii České obce sokolské. Nevímáš to jako handicap, nebo v tom spatřuješ některé výhody?

V podstatě to nevnímám vůbec. V Sokole jsem od roku 1990. V roce 1995 jsem se stal náčelníkem naší jednoty, to jsem byl nejmladším náčelníkem v celém Sokole. V té době více méně chyběla střední generace. Dnes střední generaci tvoří moji vrstevníci, kteří své zkušenosti postupně získávali ve zno-ovu obnoveném Sokole stejně jako já. Nástup této generace je podle mého názoru přirozený proces, který postupně probíhá v celé organizaci, jen není zřejmě tolik na očích.

Při své dosavadní práci jako metodik OV ČOS a jako 1. místonáčelník ČOS ses věnoval především práci s mladší generací. Nyní je záběr tvé činnosti určitě mnohem širší – co se změnilo, co nového ti povinnosti náčelníka přinášejí?

Je pravda, že jsem 19 let cvičitelem žactva a dorostu, proto mám k těmto kategoriím daleko blíž. Nicméně jako 1. místonáčelník a metodik cvičitelských sborů mužských složek jsem vždy tvořil program pro všechny věkové kategorie, takže v tomto ohledu k žádné změně nedošlo. To, co se změnilo, je, že cítím daleko větší odpovědnost za celý systém, a to nejen z hlediska programu, ale také jeho

O výšce „domu“, který stavíme, rozhodují základy

vnímání navenek a v neposlední řadě také financování.

S jakými cíli a plány jsi do funkce náčelníka nastupoval?

Naše činnost je vymezena šestiletým obdobím, které je zakončeno všesokolským sletem. Dnes se nacházíme na začátku tohoto období, kdy máme jedinečnou šanci zaměřit se dovnitř organizace a přehodnotit současné nastavení celého systému. Potřebujeme více než desítky nových akcí nejprve vytvořit pevný základ, který určuje, jak vysoký dům na něm postavíme. Mnohdy je tento základ nahrazován obětavostí a nasazením našich členů. To je podle mne do budoucna neudržitelné. Chceme přesvědčit okolí, že jsme lídrem v oblasti sportu pro všechny. To je jedním z řady cílů. Nejprve o tom ale musíme přesvědčit naše členy a sami sebe.

Co podle tebe musíme pro toto přesvědčení sama sebe udělat?

Základním kamenem celého systému je cvičitel. Tu největší skupinu tvoří cvičitelé III. třídy. Zde je potřeba vytvořit motivační systém, který od samotného

vyškolení tuto skupinu povede nenásilnou formou k dalšímu vzdělávání a zapojení se obecně do spolupráce v rámci celého systému soutěží a akcí. Naučí je chápat chod organizace, který je někdy nečitelný i pro řadu pracovníků samotného ústředí. Nezbytná je spolupráce v rámci organizace, nikoli soutěžení. To platí také pro vzájemné vztahy mezi odbornými programovými útvary ČOS. Tyto útvary mají rozdílné úkoly a nelze na jejich činnost pohlízet přes jednotnou optiku. To, co je společné, je cíl, a tím je silná organizace, která odolává vnějším tlakům, které se snaží mimo jiné upřednostňovat jen některé složky organizace. Chceme, abychom pro sebe a svou činnost vzájemně tvořili přidanou hodnotu a nesnažili se suplovat činnosti toho druhého. Jsme přesvědčeni, že programový koncept tří pilířů činnosti, který vznikl v roce 1990, tj. sport, kultura a sport pro všechny, z naší organizace tvoří naprosto unikátní sdružení, a je naší povinností dále je zachovat a rozvíjet.

Při vzdělávání se hovoří o nutnosti posílit spolupráci odboru všestrannosti a Ústřední školy.

Jak by podle tebe tato spolupráce měla vypadat?

Ano, o tom se opravdu hovoří od samého založení Ústřední školy. Pozici odboru všestrannosti vidím srovnatelnou se sportovním svazem, kdy jedním ze základních pilířů činnosti je vzdělávání, v našem případě cvičitelů. OV musí být tvůrcem a zároveň garantem koncepce vzdělávání cvičitelů. Je to jedna ze základních strategií našeho fungování. ÚŠ je náš partner v procesu vzdělávání, který pro nás zajišťuje jasně definovanou část z celého vzdělávacího procesu. Pokud se ptáš na atmosféru současné spolupráce, je před námi čistý list, kdy jsou obě strany plny očekávání a jen čas ukáže, jestli se nám podaří tuto oblast společně posunout někam dál. Osobně bych si přál, aby ÚŠ rozšířila svou činnost do celého sportovního prostředí a tím pomohla zvýšit prestiž celé ČOS.

Hovoří se o „nové tváři Sokola“, o jeho prezentaci jako moderní organizace. Co z pohledu náčelnictva a programu OV slovo „moderní“ konkrétně znamená?

Slovo moderní ve mně ve spojení se Sokolem evokuje spíše současnou otevřenou organizaci, která jde vlastní cestou, ale zároveň je schopna reflektovat potřeby společnosti a svou činností společnost obohacovat. Naším úkolem jako OV ČOS je vytváření všestranného celoživotního kladného a především aktivního vztahu ke sportu a sportování při důrazu na rozvoj morálně volných vlastností. Naším hlavním posláním není být základnou výkonnostního sportu. To, že řada dětí přechází do sportovních oddílů, je dobře, ale není to naším prioritním cílem.

Může Sokol konkurovat profesionálním fitness a dalším zařízením podobného typu?

Je otázkou, co si kdo představí pod pojmem konkurence. Sokol by měl mít své čitelné místo ve společnosti a nesnažit se zavděčit za každou cenu úplně všem. Lidé nejsou stejní a proto mají různé potřeby. Konkurence je přirozený proces a Sokol samozřejmě konkurenční potenciál má. Tou základní podmínkou je, aby se ve svých krocích snažil být nadčasový. Kopírování dlouhodobě běžících projektů podle mého názoru k cíli nevede. Koncept „Sport,

Kultura, Sport pro všechny“ jsou unikátní skladbou a je ji třeba rozvíjet.

Jinou otázkou je, jak přistoupit k procesu profesionalizace v rámci sportu pro všechny a vstupu na pole placených tělovýchovných služeb. Je jasné, a zkušenosti ze zahraničí nám dávají za pravdu, že činnost dobrovolných pracovníků bude vždy základem naší činnosti, bez které se organizace neobejde. Jako každá lidská činnost i tato má své limity, které je potřeba podle mého názoru definovat a zde uvažovat o nástupu profesionálů, kteří celý systém doplní a rozvinou dalšími směry. Jeden z mnoha směrů tohoto snažení vidím v oblasti předškolní výchovy, kdy by bylo možné využít dopolední potenciál sokoloven. Jakýsi kompromis mezi státním kapacitně přetíženým a soukromým pro většinu finančně nedostupným zařízením.

Školy zatím dosud využívají mnohde nájem tělocvičen v sokolovnách. Vidíš jiné možnosti, jak spolupráci se školami rozšířit, jaké nové prvky do ní vnést?

Spolupráce se školami je závislá na konkrétních místních podmínkách a lidech. Od roku 1990 se situace propojení Sokola a škol postupně mění a řada našich cvičitelů je zároveň učiteli. V tom tedy problém ve spolupráci rozhodně není. My, jako ústředí, např. spolupracujeme při soutěži ve šplhu základních školách. To je ale spíše ten místní případ spolupráce. Cestu, kterou se snažíme prošlapat dnes, je ve spolupráci s výrobcí sportovního vybavení a s ČGF a ČASPV vytvořit projekt např. Gymnastika do škol, kdy by se propojily zájmy a výsledkem bude nové sportovní nářadí, které bude doplněno atraktivně zpracovanou metodikou a systémem seminářů pro učitele. Jde prostě o to, vyladit místa, kde lze podat pomocnou ruku a tím založit podmínky pro další spolupráci.

V současnosti začínají přípravy na účast na světové gymnestrádě. Jakých dalších akcí v zahraničí se sokolská všestrannost zúčastní? Jaké vidíš dosud nevyužité možnosti spolupráce se zahraničními partnery?

Bude to především gymnestráda mládeže EUROGYM 2014, která se bude konat ve Švédsku. Mám pocit, že ve

spolupráci s nesokolským zahraničním prostředím máme velké rezervy. Dle mého názoru zde není žádná koncepce a většina akcí se řeší pět minut po dvanácté. Odbor všestrannosti chce vytvořit skupinu mladých lidí, kteří budou systematicky budovat kontakty s vyladěnými zahraničními partnery.

Nedávný sjezd ČOS rozhodl o konání XVI. všesokolského sletu v roce 2018 a o s ním spojených oslav 100. výročí republiky. S plánováním a přípravou sletu začínáte pomalu již nyní – jaký bude časový vývoj jednotlivých etap přípravy sletu?

Šanony z předchozího sletu jsem nestačil uklidit a už začínáme zakládat nové. Na koncepci nadcházejícího sletu jsme začali v podstatě pracovat již v době vrcholících příprav toho předšlého. V roce 2014 bychom měli vypsat konkurz na hromadné sklady. Rok 2015 bude určen na vlastní tvorbu skladeb a na konci roku 2016 bude předváděčka připravených skladeb.

Ale není to pouze slet, co v této oblasti plánujeme. Stěžejní je pro nás rok 2015, kdy dochází k souběhu tří velkých akcí, kterými jsou Sokolské Brno, SokolGym a Plzeň Evropské město sportu a kultury. V tomto roce uběhne 25 let od znovuoobnovení Sokola a samozřejmě také řady dalších organizací a občanských sdružení v ČR. Často se prezentujeme naší předtotalitní historií (se kterou může mít řada lidí problém se ztotožnit kvůli velkému časovému odstupu) a zapomínáme na tu novodobou. Zapomínáme na ty, kteří se zasloužili o to, že byl Sokol znovu obnoven, a na úspěchy, které jsme společně dosáhli. Toto má vliv na naše vnitřní sebevědomí. Samozřejmě, že nejde jen o vzpomínání, akce tohoto formátu by měly ukázat nové směry prezentace naší činnosti a spolupráce. Myslím si, že se nám nabízí šance připravit koncept celorepublikové akce, jejíž dosah by byl do celé společnosti, která by se stala nejen divákem, ale především její součástí. Jsem přesvědčen, že se musíme posunout z pozice účastníka nepřehledné řady projektů do role lídra. Všechny zkušenosti bychom jistě zúročili při sletu 2018 a oslavách 100 let republiky, při kterých bychom měli mít ambici být jednou ze zásadních organizací. ☺

Zábava i výchova

I letos se uskutečnil ve dnech 13.–27. července 2013 sokolský letní stanový tábor ve Lhotě pod Radčem. Zúčastnilo se ho celkem 58 dětí, převážně z komárovské tělocvičné jednoty. Tento tábor se každoročně pořádá od roku 1976 v krásném údolí potoka Koželužky v okolí Zbiroha.

Jak děti zabavit a zároveň rozvíjet, je úkolem dospělých, kteří se podílejí na realizaci tábora. Táborníci se v průběhu pobytu seznamují prostřednictvím her a různých aktivit s táborníckými dovednostmi, vedou se k ekologickému cítění, rozvíjejí se pohybově. V neposlední řadě poznávají děti samy sebe.

Letos jsme přistoupili na výuku první pomoci formou zážitkové pedagogiky. Do tábora jsme pozvali dva záchranáře, aby dětem nejprve přiblížili stěžejní témata první pomoci (bezvědomí, resuscitace, zástava krvácení), pak se zmínili i o úrazech nebo onemocněních, které mohou táborníky v přírodě postihnout. Nevynechali jsme nebezpečí klíšťat, alergické reakce apod. Děti se nakonec rozdělily do skupin a na jednotlivých stanovištích si vyzkoušely zevní srdeční masáž na modelu, případně i umělé dýchání, zastavily tepenné krvácení a ošetřily otevřenou zlomeninu.

Tomáš Jelen, Sokol Komárov

Za blanickým pokladem

Již po patnácté se druhý srpnový týden uskutečnil dětský letní tábor Sokolské župy Tyršovy. Tentokrát nově v pěkném areálu rekreačního střediska Blaník – Smršťov v Louňovicích pod Blaníkem. Zájem o náš tábor je velký, bohužel jsme museli několik dětí odřít.

V sobotu 10. srpna rodiče přivezli všech 48 dětí ve věku 6–14 let. Byli mezi nimi „staří“ harcovníci i nové tváře. Některé dokonce poprvé v životě na dětském táboře. Po zahájení tábora byly děti rozděleny do čtyř družstev a prvním úkolem bylo stanovit název, zvolit kapitána a upravit trička. Pro letošní rok to byla bílá trička, na která si každý otiskl svou dlaň v barvě svého družstva a označil jmenovkou. A názvy? Blanické lamy, Sokolští rytíři, Blaníkovci a Včely. Každé družstvo bylo koedukované, složené z mladších i starších. Tato forma se nám osvědčila a je radost pozorovat péči starších o ty mladší. Neděle byla ve znamení soutěží družstev, kdy se děti

Sokolské tábory: zážitky, zábava i znalosti a dovednosti

Každoročně je sokolské léto ve znamení letních táborů. K nim patří hry, zábava, koupání, výlety, ale také získávání nových poznatků a dovedností. Děni na některých z těchto sokolských letních táborů zaznamenali i naši dopisovatelé.

mezi sebou seznamovaly, poznávaly jednotlivé vedoucí. Ti to mají vždy těžší. Vedle přípravy programu si musí ve velice krátké době osvojit jména všech dětí, což není vždy jednoduché.

Pondělní dopoledne přineslo lité boje – turnaje družstev – kluků ve fotbalu a děvčat v ringu. Vedle výsledku získalo každé družstvo body do celotáborové hry. Odpoledne bylo naplánováno koupání v řece Blanici, ale nejednalo se o nějaké povalování na dece. Celý břeh se proměnil ve velkou vodní bitvu a mnoho dalších soutěží s využitím vody. Večer se promítal kreslený film Asterix a Obelix, který zvítězil v lidovém hlasování ze tří nabídek. Na úterý byl naplánován celodenní pěší výlet na Velký Blaník přes Malý Blaník. Těm menším byla nabídnuta lehčí trasa okolo Malého Blaníku. K velkému překvapení některých vedoucích všechny děti pokračovaly společně a v náročném terénu ušly 18 km. Kdo by si myslel, že

po takovém výkonu večer padnou vysílením, tak ten se velice mýlil. Některé taneční kreace na diskotéce byly obdivuhodné. Středeční dopoledne začalo úporným sportovním zápolením – turnaji ve vybíjené a v přetahování lanem. Beach volejbalové hřiště prošlo hlubokou orbou a písek byl skutečně všude. Odpolední výrobou stroje času se děti přenesly do reality karbanu, hry v kostky, člověče, nezlob se a dalších společenských her. Na čtvrteční dopoledne byly připraveny netradiční sporty. Zde nešlo o body ale o vyzkoušení netradičních sportů jako gorodky, tchoukball, baseball a lanové překážky. Cestou za pokladem jsme se dostali opět k večernímu programu, kdy nás bavily děti. Každé družstvo si na začátku tábora vylosovalo jednu známou písničku, kterou ztvárnilo pantomimicky a ostatní musely uhodnout její název.

Pátek byl zaměřen na soutěže jednotlivců v náročných disciplínách jako jsou

člunkový běh, sed-leh, vytrvalostní běh, výskok ze dřepu, skok z místa, hod pískacími šipkami. Odpolední pouť je tradičně zaměřena na zkoušku dovedností s netradičním náčiním. Zde si děti vyzkoušely hod kladivem, běh s padákem, lukostřelbu, kop s míčem na gumě a další. Odměnou dostaly táborové peníze „Blaňáky“, které si za celotýdenní aktivitu vydělaly. Takto zís-

děti vždy rozjely na prázdniny a vracely se až v září. Už v loňském roce to však bylo jiné. V srpnu se v areálu naší tělocvičné jednoty sešla parta 16 dětí na týden na sportovním příměstském táboře, který jsme pro ně zorganizovali. Děti ve věku 5–12 let spolu prožily nezapomenutelný týden naplněný sportem. Vyzkoušely si rozmanité sportovní aktivity, míčové hry a sporty, atletické disciplíny, turistiku, ale i stopovačku, různé šifrovačky, posezení s kytarou, celotáborovou hru a nakonec i přespání v tělocvičně.

Příměstský tábor měl u dětí velký úspěch, a tak se konal už podruhé i během letošních prázdnin. Děti si užily sportovních her na beachových kurtech i travnaté ploše, zahrály si kuličky i petanque na novém antukovém hřišti, plněním různých úkolů o přírodě, dobývaly hrad Karlštejn v rámci turistické výpravy do okolí Plzně, na kolech zdolaly vrchol Krkavce, zažily noční ping-pongový turnaj, vyluštily záhadu tajemných stínů a mnoho dalšího. Dvacet dětí si tak dokonale užilo jeden prázdninový týden a už teď se těší na další ročník.

*Martina Baníková, náčelnice
Milada Nováková, jednatelka*

Sokolové tábořili v rakouském Bürserbergu

První srpnový týden se v rakouských Alpách uskutečnil mezinárodní sokolský tábor pořádaný každoročně župou Švýcarskou. Sjíždějí se sem děti z různých zemí. Letos zde byly děti z Německa, Švýcarska, Francie a také České republiky. Ty pobyt získávají jako odměnu za vítězství v přeboru ČOS v sokolské všestrannosti. Všechny děti rozumí a mluví plynulou češtinou.

Tento tábor probíhá jako každý jiný. První den se vztyčí sokolská vlajka, která děti provází po celou dobu konání tábora. Každé ráno probíhá rozcvička, poté nástup, při kterém se děti dozvědí program dne, který se mění v závislosti na počasí. Letos táborníky provázelo nezvykle krásné a slunečné počasí.

První den děti hrály různé hry, aby se mezi sebou lépe poznaly, odpoledne se vykouply a večer byly rozděleny do tří družstev, ve kterých plnily řadu úkolů v rámci celotáborové hry, např. stavění věže ze špaget, vymýšlení a hraní divadla na určená slova atd.

Na táboře se také naučily pracovat s buzolou, vázat uzly, základy první pomoci, poznávat květiny a mnoho dalších táborových dovedností.

Tábor nebyl pouze o hrách a koupání, ale i o výletech po překrásném okolí. Nedaleko je postavena sýrárna, ve které se děti byly podívat na výrobu sýra a několikrát se zde stavily na malé občerstvení.

Jeden den byl věnován celodennímu výletu a túře. Nikdo z dětí předem netušil, kam se půjde. Ti zdatnější se vydaly na túru, a musím říci, že mají můj velký obdiv, jak dobře to zvládly. Na krkolomný výstup na vrchol Mondspitze (1967 m n.m.) a na kamenitý sestup bylo potřeba hodně sil. Ostatní se vydaly podívat na místní sviště. Bohužel, zvířenu neviděly, svišti byli kvůli velkému teplu ukryti. Nakonec se všichni výletníci sešli v sýrárně a těšili se na ochlazení v bazénu. Ještě týž večer čekaly děti šibřinky. Všechny děti měly originální masky a celý večer se příjemně bavily. Poslední večer byly rozdány diplomy a odměny, byla stažena sokolská vlajka a nastalo loučení.

Myslím, že si děti kromě diplomů a nových kamarádů odvezly domů i mnoho nových zážitků a poznatků, a proto patří velký dík organizátorům tábora.

Jana Sixtová

Z Dvora Králové do „říše divů“

Nastal čas prázdninových dobrodružství, na která se děti těšily a dospělí usilovně připravovali: sokoláci z Dvora Králové i letos vyjeli na Ježkov, kde byl v sobotu 13. července zahájen 21. tábor. Tentokrát zde tábořilo 46 dětí ve věku 6 až 15 let, kterým věnovala svůj čas skoro dvacítku dospělých. Letošní etapová hra byla nazvaná „Alenka v říši divů“ a táborníci se potkali se všemi hrdiny známé pohádky. Hned první den se vydali za králíkem, za kterým spadli do nory a dostali se do světa za zrcadlem. Tam je uvítaly obě královny a také Kloboučník. Cesta pohádkovým světem pokračovala i v dalších dnech. Kromě etapové hry na děti čekaly další hry a soutěže, tábornické dovednosti a další zábava, nechyběly ani vodní radovánky. Program zpestřila i jízda na koních, které přivedl do tábora až z Debrného V. Lokvenc. A samozřejmě nechyběly ani táboráky a vyhlášené ježkovské diskotéky.

(zpracováno podle www.sokol-dk.cz)

kané peníze utratily v táborovém stánku za propisky, školní penály, batohy, pexesa, pastelky a mnoho dalšího zboží včetně sladkostí.

Kdo vyhrál? Vyhráli všichni. I personál areálu včetně výborné kuchyně. Více jak půlroční náročná příprava všech vedoucích byla odměněna upřímným dětským úsměvem, poděkováním spokojených rodičů a i nejedna slzička ukápla.

Josef Těšitel, hlavní vedoucí

Sokol Plzeň-Doubravka žil sportem i o prázdninách

V rámci sokolské všestrannosti celoročně zajišťujeme pravidelná cvičení pro všechny dětské věkové kategorie v osmi oddílech. Děti si chodí zacvičit, pohybově se zdokonalit, naučit se a zvládnout něco, co zatím neuměly, a ty starší cvičí třeba sportovní gymnastiku, hrají florbal, nebo různé sportovní a míčové hry. Přes léto se ovšem

Rodinné cesty do Sokola

■ V Poděbradech je velmi vitální Tělocvičná jednota Sokol. Oddíl sportovní gymnastiky, který vede Radek Kodeš, patří k nejpočetnějším, nejaktivnějším a neúspěšnějším. K tomuto oddílu se váže i příběh rodiny Szabó. V současné době v oddíle působí čtyři členové této rodiny. Maminka Monika (43), její synové Martin (19), Daniel (12) a dcera Veronika (18 let). O tom, jaká byla jejich cesta do Sokola, hovoříme s maminkou Monikou.

Jak váš rodinný sokolský příběh začal?

Začalo to nedaleko Peček, kde jsme s mým manželem žili. Po dokončení speciální pedagogiky jsem našla uplatnění na základní škole v Poděbradech. Postupně se nám narodil syn Martin a dcera Veronika, ti později začali navštěvovat mateřskou školu. Jednou, na konci školního roku, se v ní konala zahradní slavnost s pestrým programem. V té chvíli se tam vyskytla i sokolská trenérka Vladka Zmeškalová. Pozorovala to dětské hemžení a pak přišla za mnou s nabídkou: „Ty vaše děti, maminko, jsou moc šikovné. Nechcete je přivést do našeho oddílu sportovní gymnastiky?“ A měla zájem především o Veroniku, Vladka se totiž jako trenérka věnuje holčičkám.

Dcera začala cvičit, já s Martinem jsme se dívali. Ve stejnou dobu jako holky cvičili i kluci. Obrátila jsem se na vedoucího oddílu a trenéra chlapců Radovana Kodeše s dotazem, jestli by zde nemohl cvičit i Martin. Ten si otestoval jeho pohybové dovednosti a prohlásil: „Toho kluka chci. Toho беру!“ Tak jsme jezdili do sokolovny tři. Děti trénovaly a já to vše z galerie pozorovala.

Nebylo cestování z domova do sokolovny časově náročné?

Je to 13 km a jezdili jsme autobusem. Já do školy, děti do mateřské školky a pak dvakrát týdně všichni tři do sokolovny. A večer zase domů.

Dětem se v tělocvičně dařilo?

Veronika přešla po čase k trenérovi Pepovi Svobodovi, který je velmi náročný, ale Veronice to vyhovuje a plní závodní program v sokolské všestrannost.

Rodinka před svým domečkem

Veronika na kladině

Martin se také prosazoval, dělal rychlé pokroky a Radek Kodeš nám navrhl, abychom k úterku a pátku přidali ještě středu a neděli. Pak se nám rodina rozrostla o druhého syna. Kvůli potížím s dojížděním jsme se s Jindřichem, mým manželem, rozhodli najít bydliště blíže Poděbrad a začali jsme stavět domeček. V té době manžel, který také rád sportuje – odmala se věnoval bojovým sportům –, dostal nabídku zajímavější práce v Praze. Se změnou zaměstnání byla ale ještě spojená podmínka, že musí vystudovat vysokou školu. Vybral si ČVUT – obor informační technologie.

Vy sama jste v tělocvičně vidět mezi dětmi. Co vás k tomu přivedlo?

Nejmłodšího syna jsem do tělocvičny brala odmala s sebou a dá se říci, že v tělocvičně vyrostl. Postupně začal cvičit

čít rovnou pod vedením Radka Kodeše. Ten se mě optal, zda bych se nechtěla věnovat cvičení s malými dětmi. Byla to zajímavá výzva. V současné době vedu přípravku chlapců a starší chlapce, kteří se zaměřují na sokolskou všestrannost.

A co vaši synové, jak jsou na tom oni s výkonností?

Jsou registrováni v ČGF a dosahují velmi pěkných výsledků na republikové úrovni. Martin má vrozenou srdeční vadu, ale zakázat mu sportovat, to si nedovedu vůbec představit. Sportem žije. Jsem přesvědčená, že sportovní gymnastika je pro Martina ten správný sport. Je založen na všestrannosti a i při náročném sportovní přípravě se vhodně střídá zátěž s odpočinkem.

Sokolskou tradici tvoří sokolská všestrannost, hromadná cvičení a náročný nářadový tělocvik – sportovní gymnastika.

Jak se díváte na hromadná vystoupení? Není to v dnešní době anachronismus, něco přežitého?

Ne, to bych neřekla. Je to slavná sokolská tradice, která vrcholí všesokolskými slety. Ty byly v naší národní historii velmi důležité. Byly součástí národního sebevědomí. Mně se na společných cvičeních líbí, že se lidé dávají „do kupy“ a něco společně vytvářejí. To něco má myšlenku a právě ta se vyjadřuje pohybem. Lidé do toho dávají nejen čas, ale i srdce. Je v tom i kus estetiky. To vše vytváří zajímavé emoce. I loňský XV. všesokolský slet v Praze toho byl příkladem.

Účinkovala jste na této sokolské slávě i vy?

Podílela jsem se na nácvičku skladby „Ať žijí duchové“. Byla to náročná, ale i zajímavá práce. Všichni jsme si užili jak nácvik, tak několik vystoupení.

Myslíte si, že Sokol vaše děti ovlivňuje?

Ano, určitě, a to pozitivně. Panuje tam vlnidné, přátelské prostředí. Děti ovlivňuje kolektiv, ve kterém si navzájem pomáhají a spolupracují. Učí se kázně a překonávat překážky. Ty umělé, vnější, v podobě nářadí, které se učí ovládnout, a také ty vnitřní, jako je únava, nutnost koncentrace na výkon a hlavně překonávat samy sebe.

Josef Bubeník

„Duchové pod Řípem“

■ Bez dobrovolné práce cvičitelů, trenérů či činovníků si činnost Sokola snad ani nelze představit. Bez nich by Sokol nebyl Sokolem, a přitom jejich práce je mnohdy nenápadná, vykonávaná bez nároků na finanční odměnu a na úkor svého volného času. Práci cvičitelů v sokolských jednotách podkřývá z tohoto úhlu pohledu i následující vzpomínka na květnovou akci Sokolové pod Řípem, na níž přijeli sokolové ze všech sokolských žup.

V naší jednotě se po loňském všesokolském sletu objevilo mnoha dotazů rodičů a také přání dětí opět si zacvičit sletovou skladbu „At žijí duchové“, kterou cvičili na XV. všesokolském sletu 2012 v Praze. Příležitost poskytlo pozvání župy Podřípské na setkání „Sokolové pod Řípem“, které jsme přijali. Od rozhodnutí byl už jen kousek k realizaci našeho přání. Dvě zkoušky ve cvičebních hodinách stačily, abychom si společně skladbu připomněli, a pak už hurá do Roudnice nad Labem.

Ve společné výpravě dětí ve věku 3–12 roků vedené sestrou Ivou Pichovou z T.J. Sokol Libňatov a 24 dětí z T.J. Sokol Úpice pod vedením sestry Járy Galuščákové bylo jedenáct dospělých, kteří zajišťovali dětem klidné zázemí a pohodu.

V tělocvičně Sokola Brozany nad Ohří, kde jsme se po dlouhé cestě ubytovali, bylo přes 200 cvičenců nejrůznějšího věku. Nejmenší cvičenci se ubytovali v malé posilovně, kde měli větší soukromí a klid na spaní. Ti větší rozbalili gymnastický koberec na podlahu tělocvičny, uložili osobní věci, karimatky a spacáky. V sobotu odpoledne se na roudnickém stadionu konala první a druhá zkouška společné skladby „Duchů“ a ještě pětkrát se opakoval nástup a odchod ze stadionu. Sluníčko ještě pořádně pražilo, potřebné doplnění tekutinami obstarávali dospěláci. Před koncem poslední zkoušky se nebe zamračilo a začalo pršet. Předpokládaný výstup na horu Říp se pro nás nekonal. Volný čas se využil

ve velké hale při hrách s míčem, cvičením na kladině a na bradlech.

Po krátké večerní procházce přišly na řadu karty, malování a skládačky. Cvičitelé dokázali děti zaujmout i v jejich volném osobním čase. Po osobní hygieně cvičitelka Iva malým cvičencům, ještě než se schoulili do spacáků, přečetla pohádky. Štěbetání dětí postupně ustávalo, usnuly a spaly až do rána.

Probuzení do chladného a deštivého rána více než dětem vadilo dospělákům. Po snídani se ale všichni shodli na tom, že jsou správní sokolové, že je déšť nerozmočí a že si cvičení užijí. Před odjezdem do Roudnice cvičitelé zkontrolovali, zda jsou všichni před nepohodou dostatečně a dobře ustrojeni.

Před deštěm a zimou chránila sportovní hala. Děti si bezstarostně hrály, družily se s ostatními cvičenci a z oken pozorovaly cvrkot před halou. Dospěláci se starali jak děti co nejvíce zateplit a co komu obléci. Když nadešel čas řazení, cvičenci si oblékli pláštěnky a pochodovali na plochu stadionu. Déšť pomalu ustával, ale vítr si dával záležet. Na pokyn autora skladby se pláštěnky svlékly a nastoupilo se na „plac“. Zima byla stále nepříjemná. Po nástupu však každý zapomněl na zimu a všichni se těšili, že naši skladbu naposledy ukážeme, jak ji máme rádi a jak nás cvičení s kbelíky baví.

A povedlo se! Všechno klapalo, nikdo nezabloudil a každý si poslední cvičení užil. Trpěliví diváci nás odměnili velkým potleskem.

U stadionu na nás čekal vyhřátý autobus, děti se převlékly do suchého oblečení, něco dobrého do břicha a odjížděli jsme domů.

Poděkování patří všem zúčastněným.

Ivě Pichové, ředitelce MŠ, že nás přihlásila a spolu s Alešem Kosinou vše organizovala. Děkujeme Martině, Alešovi a Janičce, že se celý víkend starali o naše věci, když my jsme byli na place, všem cvičícím dospělákům, kteří společně vytvořili velkou pohodovou rodinu, poděkování patří dětem za ukázněnost a za zápal, se kterým ke cvičení přistupovali. Poděkování i rodičům, že nám děti svěřili a vzorně vybavili jídelm a oblečením. Ještě poděkování řidiči autobusu panu Melničukovi, který vždy pohotově přistavil autobus, aby děti byly co nejrychleji v suchu. A klobouk dolů před rodiči, kteří ještě jednou přijeli tak daleko podpořit své ratolesti a podívat se na jejich cvičení.

Byl to náročný, studený a deštivý víkend, ale my jsme si ho užili a dlouho budeme vzpomínat.

To vše mně sdělila náčelnice Sokola Úpice sestra Jára Galuščáková. Proč jsme si o tom povídali? I já jsem byl kluk cvičící na sletech po II. světové válce a ve vzpomínce mně zůstala starostlivost a péče cvičitelů o nás neposedné kluky. Na roudnickém sletu jsme snad poprvé bydleli v blízkosti našich nejmenších. Zaujala mne ohromná pozornost cvičitelek a lidí doprovázejících děti. Mohl jsem srovnávat. Péče byla výborná a tak, jako moje máma se nebála mne poslat s Mirkem a Karlem do Prahy v osmačtyřicátém roce do Prahy, tak se nemusí rodiče obávat svěřit své ratolesti našim mladým cvičitelům. Tentokrát to bylo do Roudnice na slet, příště se o mladé budou starat na víkendových výletech, na závodech, na letních táborech a jiných sokolských akcích.

Zdeněk Pitaš, jednatel T.J. Sokol Úpice

Letos na jaře se rozeběhl nový mezigenerační projekt komise pobytu v přírodě, nazvaný U nás v Sokole. Volně navazuje především na Sokolské cesty 2007–2011, ale také na předchozí úspěšné projekty setkávání cvičitelů a přátel sokolského pobytu v přírodě. Větší důraz však bude na propagaci sokolské činnosti. Na mnoha místech máme co ukázat, máme čím se pochlubit! Jednotlivé víkendové akce budou tedy mít širší záběr – každá pořadatelská župa či jednota program zaměří na to, v čem je dobrá, co se jí nejlépe daří. Kromě sobotní vycházky do přírody, která nebude nikdy chybět, se všechno ostatní

U nás v Sokole Rokycany

od pátku večer až do nedělního poledne může na různých místech podstatně lišit. První „zahřívací“ podnik nového projektu se už konal a hostitelem byla župa Rokycanova, Sokol Rokycany. A jak ho vnímaly švarné sokolky z Malenovic u Zlína? Tak o tom pojednávají následující řádky jejich vedoucích...

„Napiš článek o Rokycanech,“ řekl mi Zdeněk Lauschmann, vedoucí komise pobytu v přírodě, na poslední schůzi této komise, a já se k tomu moc neměla. Sedím ve vlaku na Prahu, je pátek 26. července, tedy přesně tři měsíce od chvíle, kdy jsem se skupinou devíti děvčat ve věku jedenáct až osmnáct let vyrazila ze Zlína do Rokycan. Děvčatům svítilo v očích očekávání a dlouhé noční cestování jsme si krátily deskovými hrami. V Rokycanech zatím v té době sokolové obdivovali zdejší hvězdárnu. Brzy ráno nás vlak vysypal na rokycanském nádraží a chvíli nato už jsme vstupovaly do probouzející se tělocvičny zdejší sokolovny. Děvčata pohotově obsadila podium a po snídani jsme se všichni shromáždili před sokolovnou.

Bratr Vláďa Lisner, který celou akci připravil, nás přivítal a seznámil s programem dne. Sluníčko už vykuklo z mraků a celá skupina asi čtyřiceti sokolů, od dětí v kočárku až po důchodce, se vydala na pochod za město. Okolo nás se vlnila brdská pahorkatina. Bratr Petr Kabelka, vzdělavatel župy, nás neúnavně seznamoval se zdejší krajinou i s různými zajímavostmi. V okolí Rokycan je třeba hned několik přírodních parků. Přimo před námi se svými lesy pyšnil přírodní park Trhoň s rezervací

Žďár na stejnojmenném vrchu. Když jsme pohlédli zpět, rozkládalo se v kotlině pod námi probouzející se patnáctitisícové město Rokycany, rozložené kolem řeky Klabavy. Necelých dvacet kilometrů západně bylo vidět Plzeň.

První, co nás v lese vítá, je střelnice oddílů rychlého nasazení. Obcházíme stavbu ukrytou za vysokým plotem a noříme se po lesní cestičce do hlubin zdejších lesů. Zanedlouho nato nacházíme lesní studánku – první z tzv. Žďárských studánek. Do vídáme se o iniciativě skupiny dobrovolníků a jejich snaze obnovit zdejší početné studánky. S výsledky jejich práce se dnes setkáme ještě dvakrát. Stoupání na vrchol Žďár je výživné. Po levé straně je lemováno skalami, které nabízejí nádherné rozhledy. Samotný vrchol je pak skalní útvar s kamenným mořem a mohutnými skalními terasami, z nichž je dobře vidět hřeben Radče s vrcholem Brno. Jsou zde také patrné obranné valy hradiště knovízské kultury z doby zhruba 700 let př.n.l. Po krátkém občerstvení a zápisu do vrcholové knihy jsme sestoupili opačnou stranou Žďáru a přes Kamenný Újezd jsme došli zpět do města. Na rokycanském sportovišti jsme si pak odpočali a ještě v pozdním odpolední jsme vyzkoušeli střelbu z praku na cíl a také minigolf.

Večer se v sále sokolovny konal jubilejní koncert pěveckých sborů a byl to zážitek opravdu neobyčejný, dojemný. Rokycanská sokolovna je větší než běžné sokolovny bývají a kromě nám známé tělocvičny v přístavku má i obrovský sál s galeriemi, restauraci a několik učeben.

Po kulturním zážitku v hlavním sále sokolovny připravil Vláďa Lisner pro četné zájemce ještě večerní posezení při kytarě, mládež mezitím spokojeně řádila v tělocvičně. S půlnocí se však celá sokolovna ponořila do nočního ticha.

V neděli se, bohužel, velmi pokazilo počasí, což částečně pozměnilo i program. Po snídani, při níž nás přišla pozdravit náčelnice jednoty sestra Jana Svobodová, naše kroky směřovaly do místního muzea, které je útulné a zajímavé. Po prohlídce dala děvčata z mé skupiny přednost radovánkám ve zdejším krásném krytém bazénu. Ostatní účastníci pak měli namířeno na tzv. Rokycanskou stráň, kde byla zamýšlena neobyčejná aktivita – lukostřelba. Krajně nevlídné povětrí však tento záměr zmařilo, a tak zůstalo při procházce pod městskými hradbami.

Naše daleká cesta z jihovýchodu Moravy až do západních Čech se zdála zpočátku jako velmi náročný výlet, ale ukázalo se, že v dobré partě i čas na cestě běží velice příjemně a vesele. Zrovna tak rychle a příjemně proběhla celá akce v Rokycanech.

Určitě tedy zkuste přijet na některou akci projektu U nás v Sokole – rozhodně tam potkáte prima sokolskou partu lidíček z různých koutů naší krásné vlasti.

Alice Eimová

Když srdce bije stodevadesátkrát za minutu...

■ Po loňské londýnské paralympiádě se cyklista Jiří Ježek, člen Sokola Dejvice, stal sportovní legendou – tento šestinásobný paralympijský vítěz a několikanásobný mistr světa se díky zlaté a stříbrné medaili, které v Londýně vybojoval, stal nejúspěšnějším handicapovaným cyklistou v historii. Ne vždy ale Jiří přijíždí na prestižní cyklistické závody pro medaile, ale – jak sám říká v rozhovoru pro časopis Sokol – také pro čistou sportovní radost. Tou pro něj byl start na 100. ročníku slavného závodu Tour de France, při němž letos 10. července vyrazil na trať v 11. etapě – v časovce na 33 kilometrů – jako oficiální předjezdec.

Být na Tour de France byl váš sen – co předcházelo, aby se vám splnil?

Tour de France je nejslavnějším, nejprestižnějším a nejsledovanějším závodem světa. Od chvíle, kdy jsem začal patřit mezi absolutní světovou špičku paralympijské cyklistiky, toužil jsem se na tomto závodě nějak představit. Přál jsem si to nejen kvůli sobě, ale věděl jsem, že by to byla nejlepší možná reklama pro všechny hendikepované cyklisty světa. Tehdy mi to ale přišlo jako nespílitelný sen. Uplynulo víc než deset let a díky společnosti Škoda se to letos podařilo! A možná to bylo úplně nejlepší načasování. Rok po mém úspěchu v časovce na paralympijských hrách v Londýně, rok, kdy Škoda oslavila deset let spolupráce s Tour de France. Navíc se jednalo o jubilejní stý ročník „Tour“, co víc jsem si mohl přát? Od první tiskové konference jsem se strašně těšil.

Měl jste speciální tréninkový program pro Tour?

Tu skvělou zprávu jsem se dozvěděl víc než dva měsíce dopředu. Měl jsem tedy dost času upravit si závodní a tréninkovou sezónu tak, aby start na Tour de France nejen nijak nenarušil mé dlouhodobé plány, ale hlavně abych přijel do Francie co možná nejlépe připravený. Po skončení jarní části závodní sezóny jsem si tak vyhradil v kalendáři tři týdny, které jsem věnoval speciálně startu na Tour.

Chtěl jsem být samozřejmě v co nejlepší formě! Domluvil jsem si v závodním kalendáři několik podobně dlouhých časovek, abych si tréninky okořenil i ostrými závody. Tři týdny před Tour jsem jel například i mistrovství ČR s nejlepšími profesionály. I tenhle test ukázal, že se odjezdu do Francie nemusím bát.

Jak na vás působila atmosféra na Tour, jak jste svoji účast prožíval?

Byl to opravdu jeden z nejúžasnějších zážitků v kariéře. Z hlediska atmosféry musí být Tour de France pro každého

foto z Tour de France: archiv Jiřího Ježka

závodníka absolutním snem. Očekával jsem, že to bude „velké“, ale když jsem ráno přijel na start, vyrazilo mi to dech. Samotný závod byl neuvěřitelný. Vnímal jsem snad každého diváka. I když jedete naplno, sotva dýcháte, srdce tlučte stodevadesátkrát za minutu a nohy pálí bolestí, tu atmosféru cítíte. Paralympijské hry nebo mistrovství světa také mají podobnou kulisu, ale tohle bylo něco speciálního. Nešlo o výsledek, byla to čistá sportovní radost. Jel jsem jen pro sebe, pro ty úžasné fanoušky u trati a pro všechny, kteří mi ten splněný sen přáli.

Letos vám je 39 let, vloni jste na paralympiádě vybojoval zlato, letošní účast na Tour de France v roli předjezdce časovky lze rovněž označit za zdařilou, když jste za sebou nechal tři z profesionálních jezdců Tour... Zdá se, že věk pro vás není překážkou dosahovat špičkových výkonů. Jaké máte plány do budoucna? Plánujete účast na příští paralympiádě za tři roky v Riu?

Je pravda, že loni po fantastickém a už trochu nečekaném úspěchu v Londýně jsem se obával, zda v sobě najdu sílu a chuť znovu nastoupit do náročného tréninkového kolotoče. Moje tělo mi ale dalo jasnou odpověď hned během zimní přípravy, kdy se mi podařilo najet nejvíce kilometrů v kariéře. Trénuji a závodím s radostí, kolo mě baví víc, než kdy jindy. Moje účast na Tour mi ukázala, že to smysl má a i výsledkově se mi letos neobyčejně dařilo. Vyhrál jsem potřetí v řadě celkové hodnocení Světového poháru a z mistrovství světa v Kanadě jsem si v srpnu přivezl dvě stříbrné medaile. Tedy další úžasná sezóna! Pokud budu zdravý, pokud mě bude cyklistika stále tak bavit a pokud ucítím šanci na dobrý výsledek, rád bych se pokusil nominovat na paralympijské hry v Riu. Proč ne? Člověk je tak starý, jak se cítí...

A osobní plány mimo sport?

Moje manželka Soňa je zároveň mojí manažerkou, takže náš život „mimo sport“ stejně nikdy úplně „mimo“ není. Ale nás to takhle baví. Vážíme si faktu, že můžeme dělat „na plný úvazek“ to, co máme rádi. A navíc, máme kolem sebe fantastické lidi, se kterými je radost trávit čas!

Jste členem Sokola Dejvice. Zbývá vám ještě čas chodit častěji do sokolovny? Jaký je váš vztah k Sokolu?

V dejvickém Sokole jsem se sportem začal jako malý kluk a hlavně jsem se tam ke sportu vrátil po mém úrazu. Sokolu tak vděčím nejen za nezapomenutelné zážitky z dětství, ale vlastně za pohybový talent a lásku ke sportu. Přál bych si, aby Sokol neztratil svůj význam v naší společnosti, protože vím, jak pomohl mě a věřím, že stejně může pomoci i současným dětem.

Zdeněk Kubín

Medailové žně brněnských gymnastek

■ Ostravská ČEZ aréna hostila 15. a 16. června výkvet české sportovní gymnastiky na mistrovství České republiky. V nejprestižnější kategorii žen se očekával souboj našich dlouhodobě nejúspěšnějších gymnastek Kristýny Pálešové a Jany Šikulové z T.J. Sokol Brno I. V nejtěžší soutěži, ve víceboji žen, si po urputném boji odnesla palmu vítězství Kristýna Pálešová se ziskem 54,500 b. a tím prodloužila mnohaletou tradici zisku mistrovského titulu ve víceboji pro Brno. Stříbrnou příčku obsadila bezchybným výkonem Jana Šikulová se součtem 53,450 b. Ani bronzová medaile neputovala jinam než do Brna. Alice Jáňová se nechala inspirovat příkladem svých starších kolegyň a se ziskem 49,350 b. obsadila třetí místo. Brněnskou hegemonii ve víceboji ještě jistily na 5. místě Nika Jáňová, na 7. místě Veronika Drápalová a na 8. místě Simona Kozáková.

Jana Šikulová (vlevo) a Kristýna Pálešová

Finále na jednotlivých náradích se odehrávalo podle podobných not.

Na přeskoce získala mistrovský titul Jana Šikulová (13,400) před oddílovou kolegyní Nikou Jáňovou (13,050) a bronzovou závodnicí Sparty Praha Terezou Schusterovou (12,075).

Finále bradel vyznělo jednoznačně pro Brno. Mistrovský titul získala Kristýna Pálešová (14,250) před Janou Šikulo-

vou (13,950) a Alicí Jáňovou (12,400).

Na kladině opět zvítězila Pálešová (13,800) před Šikulovou (13,00) a bronz přenechaly závodnici Bohemians Praha Natálii Chalupové (12,250).

Finále na prostných přineslo mistrovský titul Janě Šikulové (12,700) před Kristýnou Pálešovou (12,650) a další oddílovou kolegyní Alicí Jáňovou (12,300).

Závodnice T.J. Sokol Brno I získaly všechny mistrovské tituly a z patnácti možných medailí jich získaly třináct.

I v nastupující generaci mladých závodnic má brněnská sportovní gymnastika důstojné následovnice. V soutěži juniorek obsadila ve víceboji 3. místo Petra Fialová a zvítězila ve finále na bradlech. V soutěži kadetek zvítězila ve víceboji další brněnská naděje Lucie Jiříková.

Stanislav Vyzina

Úspěšná sezona šternberských šermířů

Eliška Obšilová a David Kvapil na březnovém turnaji v Opavě, kde oba získali 3. místo v soutěži mini žáků a mini žaček (ročník 2002 a mladší).

■ Sezona 2012–2013 byla úspěšnou pro členy oddílu sportovního šermu Sokola Šternberk, zaměřeného na trénink mládeže specializace šerm fleretem. V celorepublikových žebříčcích Českého šermířského svazu za tuto sezonu v kategorii mini žačky obsadila Eliška Obšilová z II. ZŠ 4. místo z jedenácti závodnic, v kategorii mladší žačky získala celkové 16. místo z 25 závodnic, v kategorii mini žáci získal David Kvapil z III. ZŠ 3. místo z 22 závodníků a v kategorii mladší žáci celkově skončil na pěkném 12. místě z 51 mladších šermířů po výborném výkonu ve finále MČR konaném v Bystřici nad Perštejnem v polovině letošního června. V kategorii žáci Lukáš Sláma z II. ZŠ, který řadu turnajů vynechal, skončil v žebříčku celkově na 52. místě ze 74 závodníků v ČR.

V kategorii senioři obsadil jejich trenér Martin Látal 17. místo z 53 závodníků v ČR, v kategorii veteránů se zúčastnil

MČR veteránů pořádaném 22. června oddílem Orel Hradec Králové. V šermu fleretem věkové kategorie 40–49 let, kterého se zúčastnilo deset závodníků, neobhájil titul mistra ČR z loňského roku nejtěsnějším rozdílem ve finálovém zápase se Zdeňkem Schlibenerem z oddílu Bohemians Praha 9:10 a obsadil tak 2. místo, v šermu kordem získal 5. místo z dvaceti účastníků, čímž si polepšil o čtyři pozice z loňské soutěže, a v šermu šavlí překvapil 3. místem ze sedmi účastníků této soutěže.

Sezonu završil titulem přeborník ČOS David Kvapil, když v otevřeném turnaji závěru šermířského soustředění konaném v Bystřici nad Perštejnem 23. srpna postoupil ze čtrnácti závodníků kategorie mini žáci až do finále, v němž po pěkném souboji podlehl závodníkovi Fomenkovi z klubu Bohemians Praha 7:10 a obsadil celkové 2. místo v soutěži a tím 1. místo mezi oddíly ČOS. ©

Taneční pár z Vítkovic vytančil v Kolumbii stříbro

■ Český taneční pár Michaela Gatěková a Jakub Mazůch z T.J. Sokol Vítkovice, oddíl Akcent Ostrava, vybojoval na Světových hrách v kolumbijském městě Cali stříbrné medaile v tanci salsa. Vítězství je o to nádhernější, že tato mezinárodní sportovní akce je označována za olympiádu neolympijských sportů a tento český pár je zatím jediný, kterému se v tanečním sportu podařilo vybojovat medaili. Navíc v salse, která je v Kolumbii doslova národním tancem – podle toho také vypadala konkurence. Byla obrovská!

Devátý ročník světových her, které se stejně jako olympiáda konají jednou za čtyři roky, probíhal na přelomu letošního července a srpna. V tanečním sportu soutěžily v obrovské konkurenci nejlepších tanečnicků z Evropy, Asie i Ameriky tři české páry, vítězové mistrovství České republiky v salse, standardních a latinskoamerických tancích. Zajímavostí bylo, že taneční soutěž se konala v aréně pro býčí zápasy. Míša s Kubou tak doslova roztančili šestnáct tisíc diváků! „Něco takového jsme zažili opravdu poprvé. Tančit pod širým nebem před tolika tisíci diváků byl pro nás neskutecný zážitek. Atmosféra v obřím prostoru arény byla famózní, vřelé publikum fandilo a reagovalo na každý náš taneční pohyb. A jelikož jsme do naší finálové show zařadili také speciální styl „kolumbijskou salsu“, vysloužili jsme si jedny z největších ovací, silnější ovace měl jen vítězný domácí kolumbijský pár,” komentuje vystoupení Jakub Mazůch, který se stejně jako Míša věnuje tanci od svých zhruba šesti let, soutěží

foto: archiv Jakuba Mazůcha

Atmosféra
v obřím prostoru
arény pro býčí zápasy
byla famózní, vřelé
publikum fandilo
a reagovalo na každý
naš taneční
pohyb.

se oba účastníci asi od desíti let. „Spolu tančujeme od roku 2007, kdy Míša vystupovala s hercem Michalem Dlouhým v 2. ročníku televizní show Stardance... aneb když hvězdy tančí,” dodává Jakub. „Z původně dětského zájmového kroužku se vyvinul koníček a profese zároveň, která nám oběma přirostla k srdci a už nám jen tak ze života neodejde,” doplňuje Jakuba jeho taneční partnerka Míša. „Tanec je radost, která člověka provází dlouhodobě a hodiny strávené na tanečním sále, ať už v rámci zdokonalování vlastního umu či předávání tanečních znalostí například kurzistům, vykouzlí úsměv na tváři. Tanci se v současné době oba věnujeme na profesní úrovni. Již odmala vystupujeme v různých tanečních či divadelních inscenacích, televizních show a tanečních revue. Momentálně společně vedeme taneční kurzy pro veřejnost ve společenských tancích a salse a učíme děti i mládež. Kuba navíc účinkuje v Národním divadle Moravskoslezském v inscenaci Donaha!,” dodává Míša.

Úspěchy však nemají zadarmo. Oba trénují v Českém domě nebo v prostorech TK Akcent v bývalém kině Vítek průměrně pětkrát týdně tři hodiny denně a před soutěží i intenzivněji. „Momentálně se připravujeme na podzimní soutěžní sezónu, v rámci níž se zúčastníme mistrovství Evropy a světa v salse, a jelikož se stále aktivně věnujeme latinskoamerickým tancům, připravujeme se na soutěže i v této kategorii. Nominaci jsme získali také na 1. ročník Tanečních světových her, kde se soutěží pouze v tanečních disciplínách,” dodávají na závěr Míša Gatěková a Jakub Mazůch. Hry se konaly v září v městě Kaohsiung na Taiwanu.

Lenka Hatlapatková

Užitečných deset let českoskalické haly

■ Oddíl stolního tenisu T.J. Sokol Česká Skalice si na počátku nové sportovní sezony připomenul jedno významné výročí: 17. září před deseti lety byla zprovozněna sportovní hala stolního tenisu.

Tehdy si tak hrstka hráčů českoskalického stolního tenisu splnila svůj dlouhodobý sen – jejich vlastním přičiněním a s podporou široké podnikatelské i občanské veřejnosti, za podpory městského i krajského úřadu i podpory České obce sokolské se během jednoho roku podařilo zrealizovat dílo, které dodnes obdivují stolní tenisté napříč sportovními soutěžemi nejen náhodského regionu.

Tak, jako mnohdy v minulosti, chceme právě i dnes poděkovat všem, kteří nám v naší činnosti podávali pomocnou ruku. Není to jen akt poděkování dospělých sportovců, je to i poděkování naší nejmladší generace, která díky této hale našla své mládežnické sportovní uplatnění.

Sportovní sezona 2012/2013 skončila pro náš oddíl úspěšně. Základna se dále rozrostla a v současné době má 51 hráčů, z toho 19 v mládežnických kategoriích. Očekávané sportovní výsledky se podařilo naplnit. Radost nám dlouhodobě přináší družstvo v divizi žen pod vedením Ireny Šorfové, se zařazením dorostenek Kláry Hamzové, Petry Měšťanové a Lucie Řezníčkové. Družstvo mužů A v krajské soutěži také bez problémů obhájilo své standardní pozice. V regionálních přeborech dospělých máme trvale zastoupena čtyři družstva. Zastoupení mládeže máme v dorostenecké přeboru Královéhradeckého kraje i v regionu. Náhodský region otevírá pro sezonu 2013/2014 nově i soutěž dospělých RP 4, kde předpokládáme účast našeho nově ustaveného družstva F.

Celkem je v rámci náhodského regionu již dnes evidováno 23 oddílů a více jak 50 týmů stolního tenisu.

Mládež začala na úrovni kraje sklízet úspěchy mezi svými vrstevníky. Významné úspěchy hlavně Petry Měšťanové a Kláry Hamzové v krajských bodovacích turnajích, ale i přeborech Královéhradeckého kraje a jejich výsledky mezi dospělými v dlouhodobých soutěžích ukazují, že cesta je správná. U chlapců sázíme především na Mathiase Huamana, Daniela Postupu, Oldřicha Pilaře i Ondřeje Kozáka. U děvčat má výraznou perspektivu Lucie Řezníčková, ale i Veronika Kozáková. V letošní sezoně k nim přibudou další mládežníci z naší přípravy. Počítáme také s dalším výběrem mládeže v počátku školního roku.

Halu využívají také žáci základních škol v České Skalici v rámci tělesné přípravy. Oddíl stolního tenisu také aktivně vychází vstříc zájmu široké neregistrované sportovní veřejnosti. Ročně evidujeme přes 2,5 tisíce hracích hodin neregistrovaných hráčů. V nabitém termínovém kalendáři je i turnaj neregistrovaných hráčů náhodského regionu. Zmodernizovali jsme si prostředí šaten, dořešili jsme osvětlení a ozvučení velkého sálu na velké turnaje, přebory regionu a krajské bodovací turnaje mládeže.

Každoročně pořádáme předsezónní otevřený turnaj dospělých, jehož se zúčastňují i hráči z velmi vzdálených oddílů ČAST. Pořádáme bodovací mládežnické turnaje organizované jak regionálním, tak krajským řídicím svazem, podílíme se na organizaci regionálních

přeborů všech kategorií. Jsme pravidelnými účastníky Českého poháru.

Našich pět seniorů se zúčastňuje turnajů republikových přeborů, někteří jsou také pravidelnými účastníky mistrovství Evropy i mistrovství Světa seniorských kategorií.

Celkem bylo našimi hráči za sezonu 2012/2013 odehráno 3028 mistrovských utkání v rámci oficiálních soutěží ČAST, dalších 216 utkání na přeborech regionu a kraje a více jak 150 utkání v rámci přeborů celostátních a mezinárodních. V soutěžích máme sedm mužstev dospělých a dvě družstva mládežnická. Počtem družstev i počtem hráčů jsme největší oddíl celého náhodského regionu a patříme mezi největší i v Královéhradeckém kraji. Permanentní využití haly má souvztažnost také s její údržbou. Tady však vyvstává problém finančních zátěží...

Toto vše se skrývá za podporou, které se tomuto „malému sportu“ dostalo právě před 10 lety prostřednictvím výstavby nové základny-haly stolního tenisu T.J. Sokol Česká Skalice.

Stanislav Prosa, oddíl stolního tenisu Sokol Česká Skalice

Zlato a stříbro pro hradecké atlety

■ Atleti Sokola Hradec Králové rozšířili oddílovou sbírku trofejí, když do ní přidali zlatou a stříbrnou medaili z mistrovství ČR do 22 let (U23), které se konalo o víkendu na přelomu srpna a září.

O zlato se postaral Michal Desenský v běhu na 400 metrů. Bez problémů vyhrál sobotní rozběhy časem 48,28. V nedělním finále stlačil čas na 47,31, což znamenalo téměř půlsekundový náskok na, v pořadí další, soupeře z Dukly Praha. Michal, který je letošní finalista mistrovství Evropy do 22 let, kde se zaskvěl v krátké štafetě společně s Pavlem Maslákem, se na podzim, bohužel, s hradeckým oddílem rozloučil a odchází do Olympu Praha za lepšími podmínkami. Stříbrnou medaili pro Hradec získala za druhé místo v běhu na 400 metrů překážek Lucie Talcíková. Lucka z nejnabitějšího rozběhu postoupila do finále až na čas z třetího místa. Na rozdíl od soupeřek se jí však povedlo ušetřit více sil, ve finále nenechala nic náhodě a doběhla si pro druhé místo na trati, která se díky Zuzaně Hejnové u nás těší velké popularitě.

Mistrovství se zúčastnilo dalších sedm hradeckých juniorů či dokonce dorostenců, kteří si vyzkoušeli závodění mezi staršími, na medailovou pozici ale již žádný z nich nedosáhl.

-jc-

Triumf v sérii světových pohárů 2013

■ Závěrečný Světový pohár v Osijeku přivítal sportovní gymnastky a gymnasty z 33 zemí. Mimořádně výhodný termín – od 13. do 15. září – uskutečnění světového poháru v předvečer konání mistrovství světa přilákal na start nejvyšší kvalitu ze všech světových pohárů roku 2013. Skvěle si v této konkurenci vedly závodnice T.J. Sokol Brno I. Z kvalifikace na bradlech se do finálových bojů proboujaly Kristýna Pálešová na pátém místě a Jana Šikulová na místě osmém.

Ve finálových bojích se obě reprezentantky ještě zlepšily. Kristýna Pálešová se sklonila pouze před ruskou závodnicí Ekaterinou Kramarenko a získala stříbrnou medaili před bronzovou Jessicou Lopez z Venezuely. Jana Šikulová se ve finále proboujvala na 5. místo.

Dalším triumfem našich závodnic bylo vyhlášení pořadí v sérii světových pohárů roku 2013. Celkovou vítězkou se stala Jana Šikulová se ziskem 94 bodů před Kristýnou Pálešovou s 80 body a Švýcarkou Steingruber s 68 body. Na 4. místě se umístila Venezuelanka Jessica Lopez s 61 body, 5. místo obsadila ruská závodnice Grishina s 60 body a šestá skončila maďarská závodnice Makra s 57 body.

Stanislav Vyzina

Jana Šikulová

T. Metelková na MS v běhu do vrchu

■ O víkendu 8.–9. září se v polské Krynici uskutečnilo 29. mistrovství světa v běhu do vrchu. Českou republiku v kategorii žen reprezentovala také hradecká atletka Taťána Metelková. Na trati dlouhé 9,08 km (s převýšením +561 m, -551 m) doběhla časem 47:14 na třicátém místě mezi 79 závodnicemi, které závod dokončily. Svým umístěním pomohla týmu České republiky k šestému místu.

Na mistrovství světa se Taťána Metelková kvalifikovala na srpnových kvalifikačních závodech na Zadově.

Táňa, jak ji znají atleti, je matkou tří dětí a na dráze je oporou družstva žen T.J. Sokol Hradec Králové v prvotřídové soutěži. I když je většinou veteránka, stále poráží většinu svých mladších soupeřek. Koncem srpna na letošním mistrovství České republiky v Jánských Lázních obsadila druhé místo, úspěšně si vedla rovněž na veteránském mistrovství Evropy, které se konalo koncem května v Úpici a na němž vybojovala 1. místo v půlmaratónu v kategorii W40 a 2. místo v běhu na 10 kilometrů.

-pr-

Dvěma sokolům se podařil vynikající jachtařský výkon. Spolu s dvěma dalšími odvažlivci přepluli na námořní plachetnici Halberg-Rassy Tichý oceán z Panamy přes Galapágy a Markézy na Tahiti. Plavba se podařila, trvala tři měsíce a sokolská vlajka zavlála všude tam, kde se jachtaři zastavili. I když od uskutečnění plavby uplynulo již hodně času, stojí jistě zato začít se do vzpomínek „sokolských námořníků“.

Svoji pouť okolo světa zahájila IRMA (plachetnice dlouhá 11 metrů a vážící 12 tun) ihned po svém narození v jedné z nejlepších loděnic světa – švédské Halberg-Rassy. Na jaře 2009 si ji tam převzal majitel Ota Hons a postupně se přeplavil do Gibraltaru a dál pak na Kanárské ostrovy. Po odpočinkové pauze pak na podzim v rámci společensko-sportovní akce ARC (rally přes Atlantik) česko-anglická posádka doplula na

5 000 námořních mil (9 000 km). Po naplnění lodě až po okraj jídlem, vodou, naftou a rybářskými háčky jsme 21. února 2011 stáhli sokolskou vlajku a opustili kotviště Las Brisas de Amador na ostrově Perico a naposledy se potěšili pohledem na úžasné panorama Panama City. Jeli jsme na zadobochní vítr s vyloženou hlavní plachtou a kosátkou na pni a ve větru síly 4–5 stupně Beaufortovy stupnice síly větru (Bft). Po 24 hodinách jsme upluli 113 námořních mil (Nm).

Vítr, jak se dalo očekávat, postupně slábnul a následující dny jsme střídali plouživou jízdu na plachty s jízdou na motor. Vjeli jsme do tzv. Doldrums. Vzrušení přinášelo pouze časté zavrčení navigáku. Nejprve to byl tuňák. Vůně z jeho steaků brzy provoněla celou loď, ale především jsme si na nich pochutnali. Později přišel záběr tak razantní, který nás nenechal na pochybách, že

vodu a houpali se bez větru ve vlnách. V dalších dnech jsme pluli střídavě ve slabém větru nebo na motor při zapnutí všech spotřebičů. Osmý den se zdálo, že jsme z oblasti tišin (Doldrums) venku a ve větru síly 3 Bft a s podporou rovníkového proudu 0,5–1 uzlu jsme upluli 101 Nm. Tento den jsme překročili rovník na zeměpisné délce 086st. 43,5 min. W. Následovalo nezbytné umytí vodou z Jižního Pacifiku, fotografování a sklenička rumu pro Neptuna a pochopitelně také pro nás. Další den jsme se opět trápili ve větru síly 2–3 Bft a v noci při bateriích nabitých na 90 % nás zastavilo bezvětří. Driftovali jsme několik hodin. Galapážský San Cristobal byl již na dohled.

V Národním parku Galapágy

Poruchu jsme komunikovali s dodavatelem lodi a ten nám přislíbil zaslání

Sokolská vlajka nad Tichým oceánem

ostrov Svatá Lucie v Karibiku. Dále na Trinidad pak pluli Ota a jeho žena Jana již sami a přes ostrovy na severu Venezuely a Kolumbie dopluli do panamského Colónu. Dobrodružným proplutím panamského kanálu a zakotvením v metropoli Panamy Panama City ukončili druhou část své mise. Ve středu 17. 2. přilétají dva sokolci (67 a 63 let) – Martin Hruška, jachetní oddíl T.J. Sokol Vrané II., a Zdeněk Čermák, turistický oddíl T.J. Sokol Chomutov, aby doplnili posádku na čtyři členy.

Před námi 5000 mil

Bratr Martin Hruška plavbu osobně komentuje:

Před námi byl nejdelsí úsek plavby otevřeným oceánem z celé plánované plavby – trasa Panama – Galapágy – Francouzská Polynesie, celkem téměř

ryba na háčku bude mimořádná. Prut se ohýbal a ryba šla přitáhnout velmi těžko. Až najednou nám předvedla svůj úžasný divoký tanec na ocase nad hladinou a my jsme ji mohli zahlédnout. Byl to nádherný Blue Marlin. Podařilo se nám jej po půlhodině dostat skoro k lodi. Už už jsme si mysleli, že se nám podaří jej ulovit, když se náhle vysmekl a byl zpět ve svém mořském království. Vítr byl stále slabší, a tak jsme pokračovali jízdou již převážně na motor a nafta ubývala. Cesta pokračovala pravidelným rytmem. Větší vyrušení přišlo v noci, kdy jsme zjistili podivný zápach v zadní kajutě. Příčinou byly vroucí baterky, které hrozily explozí. Martin vyhodnotil, že problém je zřejmě v regulátoru alternátoru, který dával již do nabitých baterek stále plný proud. Zastavili jsme motor, doplnili vyvařenou

nového alternátoru a jako prozatímní řešení odsouhlasil odpojení alternátoru, abychom mohli dokončit plavbu i s využitím motoru. Po deseti dnech jsme dopoledne 1. března zakotvili ve Wreck Bay Puerto Baquerizo Moreno na San Cristobal. Byli jsme informováni o tom, že na Galapágách platí přísná odbavovací pravidla. V praxi to probíhalo tak, že krátce po zakotvení k nám přijela místní loď, na které bylo šest lidí – jeden pracovník z kapitánátu, jeden agent a čtyři pracovníci Národního parku Galapágy. Pracovníci parku zevrubně prohlédli loď, všechny zásuvky, potraviny, lednici, odpadkový koš... Všude svítili baterkou a věci se dotýkali v chirurgických gumových rukavicích. Zdálo se nám, že k jejich zklamání vystavili certifikát o nezávadnosti lodi včetně Cocroach absence Certifika-

te. Následující den jsme se museli ráno dostavit všichni do bytu agenta pro dovyřízení dalších formalit. Měli jsme povolení s lodí kotvit pouze u ostrova San Cristobal. Mohli jsme navštívit další dva ostrovy Santa Cruz a Isabelu, ovšem prostřednictvím místních cestovních agentur a jimi provozovaných lodí.

San Cristobal jako jediný z Galapag má sladkovodní jezero, jehož voda se po čištění používá jako pitná. Dle doporučení agenta jsme pitnou vodu však kupovali v plastových lahvích. Následovaly dny poznávání Galapag a jejich specifických živočichů a rostlin a přírody. Procestovali jsme celý San Cristobal. A tak jsme pozorovali všudypřítomné lachtany, leguány, kraby, při šnorchlování ryby, želvy a rejnoky.

Museli jsme však neustále myslet na to, kdy obdržíme nový alternátor. Naštěstí nám místní elektrikář s pomocí „inženýra“ v Quayakilu alternátor opravil, ale chtěli jsme mít na cestu přes Pacifik jistotu. Měli jsme informaci, že byl neprodleně odeslán ze Švédska službou DHL. Za několik dnů byl v ekvádorském Guiaquilu. V pátek 11. 3. přijel ráno agent a sdělil nám informaci, že v Japonsku došlo k velkému sopečnému výbuchu a že se celým Pacifikem šíří vlna tsunami, která má dorazit na Galapágy tento den kolem páté hodiny odpoledne. Většina lodí neprodleně vyjela na moře. Mnozí z těch, co plánovali přeplavbu Pacifiku, se rovnou vydali na cestu. Také my jsme opustili kotviště kolem poledne.

Nikdo si neuměl představit, co konkrétně bude vlna znamenat. V půl páté jsme si oblékli záchranné vesty a upínali jsme své pohledy do daleka k moři, abychom viděli přicházející vlnu. Čas pomalu plynul, asi po hodině se hladina urovnala a měli jsme pocit mírné vlny. Před půlnocí jsme dostali povolení k návratu s doporučením zakotvit na stejném místě, kde jsme byli předtím. Oddychli jsme si. Ráno jsme se dozvěděli od místních lidí, že vlna skutečně Puerto Baquerizo Moreno zasáhla, po páté hodině. Zaplavila nábřeží a domy. Tak rychle jak přišla, tak rychle se voda vrátila na moře. Větší škody nebyly zaznamenány.

Následující dny jsme chodili na letiště a očekávali doručení naší zásilky. Avšak po informaci od celníků z Equadoru, že alternátor bude dodán až 21. 3., a to ještě na ostrov Santa Cruz vzdálený od

San Cristobal zhruba 70 mil, jsme převzetí zásilky vzdali.

Dále na jih

V poledne 15. března jsme vypluli. Druhý den vítr přicházel z různých směrů, ale hlavně byl slabý. Motorovali jsme 18 hodin a zdálo se, že opravený alternátor je v pořádku. Třetí den foukal vítr NNW 3–5, a tak jsme vysadili kosatku s využitím pně, vypustili hlavní plachtu a pokračovali kurzem 230. Moře bylo bouřlivé, vlny do pěti metrů, celý den a noc pršelo, ale alespoň jsme přidali dalších 105 Nm. Čtvrtý den jsme pod pátým stupněm jižní šířky.

Celý den a noc prší, byli jsme zalezlí v kajutě, řídil větrný autopilot. Moc veselou náladu jsme zrovna neměli. V posádce se objevily i obavy, abychom stihli letadlo domů z Tahiti, myšlenky na zpáteční cestu na Galapágy či do Peru s možností odletu z Limy, obavy o dostatek nafty apod. Kapitán Ota prezentoval „katastrofický scénář“, který počítal s průměrnou rychlostí 3,7 uzle, která zaručovala, že pohodlně budeme na Tahiti do odletu letadla začátkem května. To situaci poněkud uklidnilo.

Konečně pod sedmým stupněm jižní šířky se objevil pasát ESE/SE o síle 4–6. Pluli jsme ve vysokých třech až pětimetrových vlnách kurzem kolem 260 stupňů na hranici možností plachet na motýla. V průběhu cesty jsme měli spoustu rybářských zážitků a úlovků, chytali jsme stříbrné tuňáky a zlaté dorády. Desátý den jsme dosáhli 1000 Nm v pasátu ESE 5. V pasátu ESE/E 4–6 jsme pluli v pohodě i v následujících dnech až nás z letargie probudila malá rybářská loď, kterou jsme uviděli, až když nás překřížovala. I potom nám občas téměř zmizela za velikou vlnou. Za celou cestu na otevřeném moři jsme potkali celkem tři lodě, žádná z nich nebyla plachetnice.

Poslední týden jsme si užívali plachtění na čistý zadní vítr síly 4 v pěkném počasí a pouze sledovali, jak nás větrný autopilot vedl rychlostí kolem sedmi uzlů na západ k cíli naší cesty.

Jsmo v ráji, jsmo v Polynésii

Po 24 dnech a uplutých 3167 Nm jsme zakotvili na Fatu Hiva v zátocce Bay of Virgins. V každém případě vjezd do zátoky sevřené ve skalách s palmami a bí-

lým kostelíkem je po tak dlouhé době na moři úchvatným a velkým zážitkem. Jsme v ráji, jsme v Polynésii. Po čtyřech dnech odpočinku a výletu do kopců jsme si také obohatili jídelníček o kokosy a banány. Dále jsme přelouvali na ostrov Hiva Oa do hlavního města Atuony. V kanystrech jsme postupně navozili 200 litrů nafty, dostatek vody a udělali několik výletů včetně návštěvy hřbitova a muzea P. Gauguina a J. Brela.

Po třech dnech jsme vypluli směr atoly Tuamotus. První noc nás provázela jedna přeháňka za druhou, kdy vítr zesílil až na 7–8 Btf, vlny do boku do pěti metrů. Vlny stejně jako proud 1,0 uzlu v zádech zůstávaly po celou cestu, ale jinak bylo počasí téměř ideální. Přes den sluníčko, v noci jasno, měsíc v úplňku, vítr 4–6 Btf. Za poslední den jsme upluli 167 Nm a po poledni 21. 4. proplouvali s určitými obavami průlivem Garue na atolu Fakarava.

Ocitli jsme se v dalším ráji. Několik dní jsme si užívali kokosy, koupání v křišťálové vodě mezi ostrůvky korálů, kde proplouvaly barevné ryby, ale také rejnoci a žraloci. „Nic vám neudělají, kdyby se přiblížil, praštete ho po hlavě a on dá pokoj,“ odpovídají mi místní ženy na otázku, zda jsou nebezpeční. No, to se řekne – praštete ho po hlavě! Využili jsme skládací kola a projížděli se po ostrově. Na jediné 40 kilometrů dlouhé cestě, vybudované před plánovanou návštěvou prezidenta Chiraka, který nakonec stejně nepřišel. Ale cesta zůstala. Byly Velikonoce. Přidali jsme se k místním a šli do kostela. Slavnostní atmosféra, všude plno květů, tradiční oblečení, kytary a nádherný zpěv v nás zanechaly nezapomenutelný dojem.

Letadlo na Tahiti čekat nebude, a tak jsme „zvedli kotvy“ a po 242 Nm a celkově 4 942 Nm se vyvázali v přístavu hlavního města Tahiti Papeete. Imigrační a celní procedura proběhla rychle a bez problémů. Úředníkovi se ale líbilo Otovo tričko s plachetnicí a napsal IRMA Pacific Crossing 2011 a dostal také na památku sokolskou vlajku. Měl z toho velkou radost!

My jsme měli také radost, že jsme ve zdraví přepluli Pacific! Stahujeme sokolskou vlajku a přejeme Otovi s Janou Good luck a NAZDAR na další půlce zeměkoule.

*Martin Hruška
YC T.J. Sokol Vrané II.*

Prezident Beneš se opíral i o Sokol

Letos 3. září uplynulo 65 let od úmrtí prezidenta Edvarda Beneše. Sokolové si každoročně tento den a památku prezidenta Beneše připomínají. Vzpomínce na něho je věnován i následující příspěvek našeho pravidelného dopisovatele bratra Jaroslava Skopala.

Druhý prezident Československé republiky Edvard Beneš zemřel dne 3. září 1948 v Sezimově Ústí. Dožil se 64 let. Žil ve složitém období, kdy vznikala naše první republika, a v ní pak zaujímal významné funkce, nejdříve jako ministr zahraničních věcí a poté se stal nástupcem prvního prezidenta T. G. Masaryka v prezidentské funkci. Po Mnichovské dohodě z konce září 1938 odletěl z republiky. I v exilu byl uznáván jako prezident. Za války působil převážně v Londýně. Složitost období spočívala v tom, že ve druhé světové válce nešlo jen o osvobození republiky od nacistické okupace, ale též o její budoucí politickou orientaci, na níž pak záleželo řešení sociálních a hospodářských problémů. Věřil, že Československo se může stát mostem mezi Západem a Východem. Podívejme se na některé jeho kroky z posledního období jeho kariéry, které byly svázány se Sokolem. Pro sokolstvo na Moravě se stalo významnou událostí přijetí starostů moravskoslezských sokolských žup v letním sídle prezidenta republiky v Náměšti nad Oslavou dne 19. července 1946. Setkání začalo o půl šesté večer v přijímací síni starobylého zámku, kde bylo shromážděno dvaadvacet sokolů a sokolek v krojích. Pokračovalo na zasklené verandě a dále v zámeckém parku na čaji. Přítomni byli i starosta Československé obce sokolské Antonín Hřebík a její vzdělavatel Antonín Krejčí. Části setkání se zúčastnila i paní Hana Benešová, prezidentova manželka. Námětem rozhovorů, které byly uvedeny projevy vzdělava-

tele Krejčího a prezidenta Beneše, byly pohledy do nedávné minulosti od Mnichovské zrady v roce 1938, přes okupaci se všemi útrapami a oběťmi i se zhodnocením zahraničního odboje až po účast sokolů na něm. Zde měl v debatě co říci starosta Sokolské župy Středomoravské-Kratochvilovy Rudolf Lukašík, který v exilu strávil téměř šest let a stýkal se v Anglii i s prezidentem Benešem. Prezident vzpomenu i odsunu našich Němců v roce 1946, když toto téma připomínal i při jiných příležitostech a zřejmě je cítil jako vážný problém, který se s ohledem na velké lidské oběti na české straně nedal jinak řešit. Prezidentova role během únorového puče 1948, dopředu připraveného a řízeného komunisty, bývá opakovaně předmětem hodnocení, ale postupně se dochází k tomu, že na úplném předání moci komunistům se za tehdejší politické konstelace v podstatě nic už změnit nedalo. Dne 9. května 1948 byl pod č. 150/1948 schválen Ústavní zákon Ústava Československé republiky. Měl 177 paragrafů a v tom posledním bylo 11 podpisů. Chyběl podpis prezidenta Edvarda Beneše. Ten se nakonec rozhodl komunistům vzepřít, když odmítl novou československou ústavu (tzv. Ústavu

Snímky ze setkání E. Beneše s moravskými sokoly v Náměšti nad Oslavou v červenci 1946

9. května) podepsat. Její cíle byly vyjádřeny v úvodním prohlášení, z něhož vyplývalo, že další vývoj nemusí být pokojný, nýbrž naplněný dalším revolučním bojem.

Dr. Edvard Beneš měsíc poté, 7. června 1948, abdikoval na úřad prezidenta a jeho nástupcem se pak stal Klement Gottwald. Poslední měsíce svého života, kdy bojoval se svou nemocí, trávil s manželkou hlavně v jejich vile v Sezimově Ústí. Paní Hana Benešová se pak přestěhovala do Prahy. Jeden z nejlepších přátel sokolského župního starosty Rudolfa Lukašíka, generál justiční služby Bohuslav Ečer, byl jedním z mála, který poté, co Hana Benešová začala žít jako vdova v izolaci v Praze, ji navštívil, což velice ocenila. Hana Benešová zemřela 2. prosince 1974. Oba jsou pochováni v hrobce na pozemku tvořícím součást areálu tehdy jejich společné vily v Sezimově Ústí. Vilu Hana Benešová odkázala státu.

Jaroslav Skopal

Sedíme v bytě sestry Dagmar Evaldové a probíráme se starými zažloutlými dokumenty – úředními přípisy, dopisy, poznámkami... Všechny se vztahují k jejímu otci dr. Karlu Evaldovi. Letos uplynulo přesně sedmdesát let od okamžiku, kdy v noci z 8. na 9. září byl popraven nacisty v berlínské věznici Plötzensee. Společně s ním byli popraveni i Josef Hrubeš a Miroslav Posadovský – všichni za organizování Sokola na Táborsku. Když tedy 8. října, který je nyní Památným dnem sokolského hnutí, uctíváme památku všech sokolů, kteří ve více než 150leté dramatické historii sokolského hnutí v boji za demokracii, národní samostatnost a svobodu přinesli oběti nejvyšší, vzdáváme poctu i bratru Karlu Evaldovi a jeho spolupracovníkům, kteří byli nacisty popraveni.

Za Památný sokolský den byl 8. říjen vybrán proto, že v tento den si Česká obec sokolská každoročně připomíná tragické události, které bezprostředně ohrozily existenci sokolského hnutí za druhé světové války. Výnosem zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha z 8. října 1941 byla Česká obec sokolská rozpuštěna a její majetek úředně zabaven. Při tzv. „sokolské akci“ – v noci ze 7. na 8. října 1941 – gestapo zatklo, takřka naráz, všechny sokolské činovníky z ústředí, žup i větších jednot, kteří „ještě byli na svobodě“. Téměř 93 % vedoucích sokolských pracovníků se již na svá místa po skončení války nevrátilo. Mezi nimi byl i Karel Evald. Bratr Karel Evald se narodil 19. ledna 1896 v Nuslích u Prahy, kde také vychodil obecnou školu. Jeho otec byl sokol tělem a duší, a tak není divu, že malý Karel byl od svých šesti let sokolíkem a sokolským ideálům byl věrný celý ži-

Věznice v Plötzensee je dnes památníkem na oběti fašismu, na všechny, kteří zde byli za války popraveni

Pocta sokolům popraveným nacisty

vot. Byl členem Sokola Vyšehrad a poté Sokola Pražského, život ho v dospělém věku zavál na Slovensko, kde byl aktivní jak v jednotách, tak v sokolské župě. Ve svém profesním životě vystudoval práva a poté působil u okresního soudu v Sečovcích, od roku 1927 v Košicích. V těžké době let 1938 a 1939 jako přednosta okresního soudu v Košicích stěhoval tento soud, po zabrání Košic Maďary se přestěhoval do Prešova. Ale ani to nemělo dlouhého trvání a Karel Evald se s rodinou stěhuje do Prahy.

V lednu 1938, kdy ještě pracoval v Košicích, se na něho obrátila redakce Sokolského Věstníku s žádostí o napsání nástinu svého životopisu. Karel Evald redakci vyhověl, ale v úvodu své odpovědi napsal: „... musel jsem si především položit otázku, zda mohu někdy patřit k těm, o nichž se píše a musí psát – a tady jsem docela ztroskotat! Bez sebezpodceňování a při dostatku ctižádosti musím se nanejvýš zařadit k veliké řadě těch, kteří by měli toho tolik psát o druhých a nedostanou se k tomu – ale aby se psalo třeba někdy v daleké budoucnosti o mně, to by bylo přehánění!“ Odpověď na tyto pochybnosti přinesl čas a události zase ne tak příliš vzdálené od napsání těchto řádek.

„Poté, co jsme odešli z Prešova do Prahy, ne-

byl tatínek pořádně doma, stále byl v Tyršově domě,“ vzpomíná jeho dcera Dagmar Evaldová. „Usuzuji, že už tehdy se podílel na přípravách na blížící se těžkou dobu. Od února 1939 byl služebně přidělen k soudu v Táboře.“ Zde se zřejmě podílel na budování a činnosti odbojové skupiny JINDRA na Táborsku, jejímž byl vedoucím. Tady byl gestapem postupně zatčen čtyřikrát. Poprvé začátkem července 1941 po skončení soudní komise v Mladé Vožici; tehdy po výbuchu petardy v Táboře místní gestapo vybralo z „listiny nepřátel Říše“ 10 rukojmích, které zatklo. Karel Evald byl propuštěn po sedmi týdnech věznění v Terezíně. Podruhé ho zatklo tábořské gestapo v jeho bytě – důvodem byla sokolská ilegální činnost. Propuštěn byl po šesti týdnech – opět z Terezína. Třetí zatčení na jaře 1942 bylo důsledkem, že tábořské gestapo šlo při vyšetřování jiné kauzy nesprávným směrem, a Karel Evald byl po čtyřhodinovém výslechu propuštěn. Osudovým se stalo čtvrté zatčení, za sokolskou ilegální činnost, 23. října 1942. Spolu s bratrem Evaldem byli zatčeni bratr Josef Hrubeš (popraven v Plötzensee), sestra Marie Hrubešová (vátku přežila) a bratr Miroslav Posadovský (popraven v Plötzensee), mezi dalšími zatčenými byli bratři Šatava a náčelník tábořské jednoty Tichý (vrátili se z koncentračních táborů), bratři Souček, Černý a Pohan zemřeli v Osvětimi. Bratr Karel Evald prošel věznicemi v Táboře, na Pankráci, v Gollnowě, v Moabitech a v Plötzensee, kde jeho statečný život byl ukončen.

„Němci jim dávali za vinu, že podporovali rodiny těch, kteří odešli za hranice, ale zřejmě také shromažďovali zbraně s cílem být připraveni a ve vhodný čas vystoupit, převzít moc a zajistit pořádek,“ vzpomíná sestra Dagmar Evaldová.

Karel Evald měl dva bratry a sestru. Všichni sourozenci Evaldovi našli své životní partnery v Sokole a také všichni se zapojili do odboje. Nejstarší bratr Jaroslav, legionář, byl majorem hraničářského praporu 1 „Česká družina“ a po březnu 1939 se zapojil do vojenského odboje v organizaci Obrana národa. Nacisté ho popravili 10. června 1943. Nejmladší bratr, který pracoval na lesní správě, byl zatčen v roce 1939 za ukrývání zbraní v lese. Švagr Jindřich Prokš byl zatčen za odboj v sokolské organizaci JINDRA, koncentrační tábor přežil, byť s podlomeným zdravím. ☹

Když před pěti roky vyšla publikace „Právní problematika a BOZP pro cvičitele ČOS“, měla za úkol seznámit zejména cvičitele (ale i ostatní činovníky a členy tělocvičných jednot ČOS) se základní problematikou v dané oblasti.

Důraz při psaní jsem tehdy kladl na to, aby byly v knížce řešeny zejména praktické situace, se kterými se cvičitelé běžně při své práci setkávají. Snažil jsem se, aby se z knížky nestala sbírka zákonů, vyhlášek a nařízení naplněná množstvím paragrafů a málo srozumitelných právních citací. Knížka proto vycházela hlavně z otázek, které dostávám na různých srazech, seminářích, školeních, a to hlavně od vás cvičitelů. Vhodnou inspirací byly i vaše telefonické dotazy a má mnohaletá praxe cvičitele a činovníka ČOS. Využil jsem samozřejmě i mé praxe učitele a lektora v dané oblasti školství.

Velmi mě potěšilo, že se setkala s velkým ohlasem, o čemž svědčí to, že byla během krátké doby několika měsíců úplně rozebrána a následně šířena mezi dalšími zájemci jako samizdatová vydání (v mnoha velikostech i barevných mutacích přebalů).

Proto jsem přivítal nabídku Ústřední školy ČOS, aby vyšlo druhé aktualizované a rozšířené vydání. V tomto druhém vydání s více jak dvojnásobným rozsahem budou i zcela nové kapitoly a hlavně mnohonásobně více praktických otázek a odpovědí tak, jak jsem je v průběhu posledních let pomáhal řešit. Na tomto druhém vydání se můžete podílet i vy, cvičitelé. Sdělte řediteli Ústřední školy ČOS bratru Chlumskému, co byste z dané oblasti chtěli vědět, nebo jaký máte nevyřešený problém, který by mohl zajímat i ostatní čtenáře. V případě potřeby je možná i konzultace se mnou.

Z chystaného druhého vydání uvádím níže na ukázkou pár otázek a odpovědí (zejména pro ty cvičitele, kteří se s prvním vydáním nesetkali).

Otázky z praxe

V naší T.J. mají nezletilí cvičenci z důvodu bezpečnosti zakázáno manipulaci s elektrickými spotřebiči. Nyní nám tento zákaz byl vytknut jako nevhodný – proč?
Je velice správné zakázat nezletilým cvičencům manipulaci se spotřebiči

Právní problematika a BOZ pro cvičitele

či na napětí 220 V, tedy se spotřebiči připojovanými k elektrické síti. Při nevhodné manipulaci s těmito spotřebiči může dojít k ohrožení života nebo zdraví cvičence. To samé platí i při použití nevhodného (třeba poškozeného) elektrospotřebiče na 220 V. Mezi elektrospotřebiče však patří i zařízení na nízká napětí jako jsou baterky, mobilní telefony, ale třeba i fotoaparáty nebo náramkové hodinky, kde zákaz jejich používání nemá z hlediska bezpečnosti své opodstatnění. Stačí proto zákaz specifikovat na spotřebiče na napětí 220 V (případně dřívějších 120 V).

Lze stanovit dobu od zahájení cvičení (třeba 20 minut), po kterou nebudou zejména mladší cvičenci pouštěni na WC?

Toto omezení neuplatňujte, i když chápu, že se snažíte omezit nadměrné odcházení na WC. V některých případech (třeba při střevních obtížích nebo i nachlazení močových cest) by byl jakýkoliv předem daný časový limit nepřijatelný a při případném sporu s rodiči by toto časové omezení bylo lehce napadnutelné.

Můžeme dát do řádu cvičení v naší tělocvičné jednotě pro cvičence ustanovení, že v případě, když se nevypátrá viník poškození zařízení tělocvičné jednoty, budou se cvičenci, kteří se účastní daného cvičení, podílet finančně na opravě (třeba opravě) poškozeného zařízení?

Toto ustanovení v řádu tělocvičné jednoty mít nemůžete, protože by připouštělo kolektivní vinu. Buď je pachatel zjištěn, nebo se jedná o neznámého (nezjištěného) pachatele. V takovémto případě musí organizace (tělocvičná jednotka) odstranit závadu na vlastní náklady.

Cvičenci (žáci) naší tělocvičné jednoty musí informovat cvičitele o případných lécích, které mají přinesené z domova a během

výletu je užívají. Proč nám byl tento postup vytknut?

Pokud cvičenci ve zcela výjimečných případech musí užívat léky během cvičení (výletu), měly by tyto léky být předány zákonným zástupcem žáka přímo příslušnému cvičiteli. Zároveň by měl být tomuto cvičiteli sdělen i způsob užívání. V případě, že léky má u sebe cvičenec sám, hrozí jejich zneužití ostatními cvičenci i možnost nevhodného užití samotným cvičencem. Při letních táborech a podobných akcích je třeba léky předat též příslušnému cvičiteli (zdravotníkovi).

Máme stanoven, že rodiče (zákonní zástupci) musí prokazatelně nahlásit nepřítomnost nezletilého cvičence ve cvičení. Lze to provést i telefonem nebo pomocí internetu (bez ověřeného podpisu)?

V případě, že by tělocvičná jednotka žádala prokazatelné nahlášení nepřítomnosti cvičence, muselo by se jednat pouze o písemnou formu. Sdělení telefonem nebo přes internet se za prokazatelné sdělení nepovažuje. (Prokazatelná komunikace přes internet je uznávána pouze při ověřeném podpisu obou komunikujících stran.) Nahlásit nepřítomnost cvičence předem by mělo stačit (pokud to vyžadujete) pouze telefonem. Následné písemné potvrzení nepřítomnosti je požadováno spíše při docházce žáka do školy.

Závěrem

Z předcházejícího textu otázek je zřejmé, že oblast BOZ (bezpečnost a ochrana zdraví), je velmi rozsáhlá a velmi často se i prolíná s právní problematikou, kterou by měl stávající cvičitel ve svém vlastním zájmu znát. Proto je také stále ve větší míře věnována této oblasti pozornost při školení nových cvičitelů, nebo při prodlužování a rozšiřování jejich kvalifikací. Je mylné se domnívat, že se cvičitelů tato problematika netýká, protože se převážně jedná o zájmovou (v mnoha případech neplacenou) činnost. Bohužel, neznalost zákona neomlouvá!

Úplně nakonec uvedu stále platný citát z prvního vydání: „Pravomoc bez odpovědnosti je zvučle, odpovědnost bez pravomoci je zoufalství.“

Jan Průša

Kontakt: e-mail: mchlumsky@sokol.eu,
tel. 257 007 227

Po stopách tajemství bazénových úkrytů

■ Červnová procházka podzemím Tyršova domu naznačila mnohé. Spoustu koutů a koutečků poodhalila, některé více, jiné méně. Jeden z velkých koutů však vynechala úplně, možná dva. Tím prvním je nesporně bazén, tím druhým kotelna.

Původní představa, že by podzemí Tyršova domu vzalo do své náruče padesátimetrový bazén, ztroskotalo. Příčina: Spodní voda, se kterou se bazén potýká stále.

Minulá procházka podzemím Tyršova domu byla tak trochu tajemná. Zkusme se k tajemnu ještě jednou vrátit. Nebudeme se vracet do daleké minulosti, náš stroj času se tentokrát zastaví ve dnech těsně po 15. březnu 1939. Do Tyršova domu se blíží obluda, německá armáda.

Mnohé z cenností sbírek muzea je třeba ukryt. Otázka kam, přivede zasvěcené k nápadu využít zázemí bazénu. Úžasná spousta tajemných koutů. Posloužit jako úkryt mohou mnohé z nich.

Mezistrop v čekárně dnešního vstupního prostoru do bazénu byl, tak jako dnes, součástí vzduchotechniky. První možný úkryt. Je tu však problém, úkryt nemá žádný vstupní otvor. Složitým způsobem se vytváří falešná ventilace. Cesta k úkrytu je otevřena. Prostor není příliš velký. Může posloužit jen k uschování drobnějších předmětů ze sbírek muzea. Přístup do úkrytu je možný pouze v nočních hodinách, a to ještě se značným omezením. Každou hodinu prochází přílehlými prostory noční hlídač. Pracovat je možné, jen když se pohybuje v jiných částech Tyršova domu. V největší tichosti, boty obalené hadry, přenášejí dva muži exponáty do připraveného mezi-prostoru. Povede se.

Sbírky však obsahují i rozměrné a těžké exponáty. Kam s nimi? Sochy Tyrše, Fügnera, krále Alexandra, pohár bratra Vanička a mnohé další. I pro ně se úkryt najde. Ve

slepé chodbě do jeskyně. Jeskyní se v této době nazývalo nymfeum, o kterém jsme psali minule. Chodba vedoucí k jeskyni je po uskladnění exponátů zazděna. Stopy jsou zahlazeny popelem. Ten je rozvířen tak, že se v těchto prostorách nedá dýchat. Když však usedne na nově vytvořené zdivo, nikdo nepozná, že bylo vytvořeno nedávno. Popela bylo v nedaleké kotelně dost.

Problém s úkrytem putovního poháru bratra J. Vanička byl nakonec také vyřešen. Pro jeho rozměrnost se žádný vhodný prostor nalézt nemohl. Hledalo se dlouho, vyměřovalo se dlouho, až nakonec sen přinesl řešení. Sen, v němž se zdálo jednomu z ukrývajících, že se pohár utopil. Najednou tu byla cesta. Pohár se skutečně utopil. Utopil se ve studni, která zásobuje bazén Tyršova domu vodou. Nikdy, a to platí dodnes, nevyschla. Dokonce je psáno, že se nedá vyčerpat, tak silný je pramen, který ji napájí.

Dva měsíce poté přišlo to, čeho se všichni obávali. ČOS byla rozpuštěna a Tyršův dům obsazen Němci. Z bazénových koutů a koutečků se stal protiletectký kryt. Ukryté exponáty však válku a okupaci ve svých úkrytech úspěšně přečkaly. Dnes je bazén v dlouhotrvající rekonstrukci, která se postupně realizuje v době letní odstávky. A stará kotelna skladištěm, kde se i po letech najdou poklady.

Podle poznámek z a m ě s t n a n c ů ČOS, kteří v Tyršově domě bydleli, volně Zdeněk Bartůněk

Kouty
a koutečky
Tyršova
domu

Historická fotografie bazénu TD z doby po jeho vybudování

Stav letošní rekonstrukce 30. června

Když se rekonstrukce blížila ke konci – stav 1. září

Za loutkami do Hostivaře

■ Letošní VII. národní přehlídka sokolských loutkových divadel pokračuje pod názvem Hostivařská loutkárna svojí podzimní částí. Od soboty 12. října do neděle 13. října budou mít malí a velcí návštěvníci – a samozřejmě odborná porota, která vedle hodnocení předvedených her poskytne loutkohercům rady, doporučení a konzultace – možnost zhlédnout několik představení. V sobotu to bude ve 14.30 hodin představení Čertův švagr v podání LS Kašpárek ze Sokola Bzenec, v 16.30 hodin se pak představí Divadélko Romaneto s hrou Jak šel

pejsek do školy. V neděli od 14.30 hodin loutkářský soubor Táta a máma z Českých Budějovic zahraje pohádku O drakovi a v 16.30 hodin soubor Bubeníček pohádku Kocour v botách. Přehlídku uzavře domácí soubor Frydolín pohádkou Kašpárek a čarodějnice.

Součástí podzimní části přehlídky bude rovněž v sobotu od 17 hodin seminář pro loutkáře o marionetách, který povede lektor Vladimír Tausinger. Součástí semináře budou rovněž výstupy s loutkou v podání členů souboru Přerovský Kašpárek. ©

Blahopřání

■ Na konci července oslavila 90. narozeniny věrná sokolka a dlouholetá župní vzdělavatelka župy Podkrkonošské-Jiráskovy sestra Vítězka Zelená.

Vítězka Pesíčková se narodila 26. 7. 1923 v Jaroměři. Rodiče, zapálení sokolové, cvičitelé i činovníci, ji vychovávali k úctě k sokolským ideálům stejně jako její mladší sestru Květu. Tatínek jim zemřel, když bylo Vítě deset let, a tak musely se sestrou mamince hodně pomáhat, aby tuto ztrátu překonaly. Vítězka pilně cvičila v Sokole, účastni-

la se sokolských táborů, na které ráda vzpomíná. Po válce se na sokolském táboře, už jako vedoucí, poznala se svým budoucím mužem bratrem Františkem Zeleným. Brzy byla svatba a narodily se dvě dcery. Radost a štěstí v rodinném životě kalily poúnorové události roku 1948 v naší zemi. Zrušení Sokola bylo velkou ránou pro rodinu Zelených. Manželé Zelení přivítali společenské změny po roce 1989 a ihned se zapojili do obnovy Sokola. Zúčastnili se sjezdu v roce 1990, zasloužili se o obnovení Sokola v Náchodě i celé Sokolské župy Podkrkonošské-Jiráskovy. Bratr Zelený se stal župním starostou a Vítězka vzdělavatelkou. Vítězka pracovala jako cvičitelka předškolních dětí, zúčastnila se sokolského tábora jako kuchařka a zacvičila si ve skladbách Věrné gardy na sletech. V roce 1995 postihla Vítězku velká ztráta, když zemřel její muž František. Tuto ztrátu pomohla Vítězce překonat práce v Sokole. Organizovala sokolská setkání, oslavy 28. října, pietní vzpomínky, pomáhala při přípravách akademií, dětských karnevalů. Na každou akci měla připraven pěkný proslov. Vítězka se zasloužila také o obnovu župního zpravodaje, do něhož přispívala ještě do loňského roku. Její články vycházely v náchodském regionálním tisku a také v časopise Sokol. Funkci župní vzdělavatelky zastávala až do roku 2007. Je nositelkou stříbrné medaile ČOS. Pro nás je příkladem aktivity a obětavosti ve prospěch Sokola.

Vítězko, děkujeme Ti za Tvoji zásluhou práci a přejeme do dalších let především pevné zdraví a dobrou životní pohodu!

*Za župu Podkrkonošskou-Jiráskovu
Pavλίna Špatenková, župní
vzdělavatelka*

Rozloučení

Ve věku 79 let nás náhle opustila sestra Eva Čiháková, autorka sletových skladeb, metodička odboru všestrannosti a místonáčnice ČOS v obnoveném Sokole, cvičitelka a dlouholetá starostka T.J. Sokol Břevnov Hradčany. Byla příkladem a vzorem pracovitosti, odbornosti, skromnosti, obětavosti a kamarádství. V Sokole a v srdcích cvičenek jejích skladeb bude mít navždy svoje místo.

Náčelnictvo ČOS

Zdravotníkem v Africe

Vít Jakoubek při práci v nemocnici v Marial Lou

Již několik let pracuji jako dětský lékař a dlouho jsem si chtěl vyzkoušet, jaké to je pracovat v prostředí, kde lékařská péče není tak běžně dostupnou věcí, jak jsme zvyklí z Evropy, a kde se mohu setkat s nemocemi, o kterých jsem zatím jen četl v učebnicích. Proto jsem letos v dubnu odjel na šest měsíců do Jižního Súdánu, kde ve státě Warrap, ve vesnici Marial Lou, pracuji jako dětský lékař. Jižní Súdán je jeden z nejmladších států Afriky – vznikl v roce 2011 rozdělením Súdánu na severní a jižní část a dozvuky dlouholeté občanské války jsou zde dosud velmi patrné. Nicméně v místě, kde pracuji, k žádným nepokojům nedochází a ani v minulosti příliš nedocházelo. To byl také patrně důvod, proč zde byla založena nemocnice. Ta má velmi velkou spádovou oblast a lidé sem často váží cestu několik dní pěšky. Nemocnice má oddělení dětské, dospělé, chirurgické a gynekologicko-porodnické. Dále též předporodní poradnu a ambulance pro děti i dospělé. Vedoucí lékař je v současné době mladý muž – Súdánec, ostatní lékaři včetně hlavní sestry jsou cizinci a jejich počet je různý. Sestry a ostatní personál jsou místní – Dinkové.

Po příjezdu jsem si musel zvyknout jednak na velmi teplé počasí (přijel jsem ve vrcholícím období sucha) a též na to, že kromě nemocnice a místního trhu tu

Vizita na dětském oddělení

Podvyživená dívka před léčbou

Čekárna před ambulancemi

není možnost kam jít, a tak je člověk připoután celou dobu na jedno místo. Pokud jde o práci, evropský lékař má dobrou příležitost poznat zde tropickou medicínu, kterou dosud znal jen z učebnic: poznal jsem, nakolik pestré projevy může mít malárie (dokonce jsem měl

možnost poznat to sám na sobě), viděl jsem onemocnění střevními parazity a mnoho dalších nemocí, které u nás již neznáme buď proto, že jsme proti nim očkováni (např. tetanus), nebo proto, že hygienické podmínky jsou na vyšší úrovni než zde – mám na mysli právě různá střevní onemocnění, kožní infekce, tyfus, brucelosu apod. (Pokud ale člověk vidí, jak lidé pijí vodu z louží, přestože mají přístup k čisté pitné vodě, tak se ani tak moc nediví.)

Evropan si také musí zvyknout na to, že přístup místních k práci je poněkud jiný, než u nás (na všechno je dost času) a též na to, že místní personál je sice docela dobře vycvičen, ale i tak mají sestry většinou jen několik tříd základní školy – to se projevuje zejména na velmi malé znalosti jakékoli anatomie či fyziologie – byť v rozsahu jen naší základní školy.

Já osobně si také musel velmi zvykat na to, že pacienti zde často umírají. Je to zhusta důsledek toho, že do nemocnice přicházejí pozdě, protože většinou ještě předtím jdou k místnímu šamanovi a tím často ztratí mnoho cenného času. Obzvláště smutné je pak vidět umírat děti, které by, pokud by dorazily dříve, mohly přežít.

V nemocnici je provozován též program pro podvyživené, který považuji za velmi důležitý zejména proto, že podle statistik Světové zdravotnické organizace WHO mají podvyživené děti významně nižší mentální schopnosti oproti dětem normálně živěným – a chytré děti tento mladý stát potřebuje jako soli. V nemocnici také probíhá řada preventivních programů, jako předporodní péče, HIV testování a všeobecně zdravotní vzdělávání obyvatelstva.

Je pravdou, že jako jednotlivec zde mám pocit, že práce, kterou dělám, je jako kapka v moři. Ale je faktem, že za asi pět let práce této nemocnice jsou pokroky vskutku patrné. A bezesporu je zdejší pobyt velmi cennou zkušeností v rámci celoživotního lékařského vzdělávání.

V případě zájmu o další informace a fotografie odkazují na můj blog: vitjak.blogspot.com.

Vít Jakoubek, Zdravotní komise ČOS, t.č. Marial Lou hospital, Warrap state, South Sudan

Kde granty slouží a pomáhají

■ Granty, sponzoři, dotace, dárci – zkrátka finance. To je problematika, kterou se musí aktivně zabývat asi každá tělocvičná jednota. Vždyť nářadí a náčiní je třeba obměňovat, pořádané akce je třeba většinou také nějak financovat, budovy potřebují údržbu, opravy a rekonstrukce, a k tomu všemu samozřejmě vydělat na běžný provoz – vodu, energie... A náklady rok od roku rostou. Kde na to vše vzít peníze? Tělocvičné jednoty přece nejsou ziskové organizace jako jsou soukromé firmy a nemohou tedy jako ony zvyšovat produktivitu práce, ceny svých produktů a zisky. Jednou z cest je využívat veřejné zdroje, tedy získat peníze od státu či obce, případně od některé z nadací či podobných organizací, některé možnosti nabízejí také evropské fondy.

Aktuálním úkolem tedy je tyto zdroje financí se naučit vyhledávat, mít o nich pravidelný přehled a umět si také o peníze z nich říct, tedy zpracovat projekt a žádost. To není nijak jednoduchá práce. Ale že to může vést k úspěchu při získávání potřebných finančních zdrojů, svědčí řada příkladů ze sokolských jednot. Jednou z nich je Sokol Strunkovice nad Blanicí, jak dokládá následující příspěvek bratra Karla Matějky z této jednoty.

Gymnastické soutěže ve Strunkovicích se účastní stovky cvičenců

Městys Strunkovice nad Blanicí je jihočeské městečko s 1250 obyvateli. V roce 1999 zde obnovila činnost Tělocvičná jednota Sokol. Několik zakládajících členů se během pár let rozrostlo o další nadšence a dnes má jednota 123 členů sdružujících sokoly v deseti sportovních oddílech a divadelním spolku. Základem úspěšné činnosti jednotlivých oddílů jsou vedoucí, trenéři, prostě ti tahouni a dobré duše, které organizují, zařizují, zajišťují a především pracují. Ti, kterým není líto svého volného času a často ani peněz. Ti, kteří si uvědomili, že to, co dělají, dělají pro sebe, pro své děti, pro své kamarády. Ti, kteří pochopili, že co si sami neuděláme, z Prahy nám nikdo udělat nepřijede.

Naší opravdovou chloubou jsou dva oddíly gymnastiky, ke kterým loni přibyla i gymnastická přípravnice. Oddíl se účastní řady soutěží a uspořádal letos již VIII. ročník gymnastických soutěží za účasti stovky cvičenců. Aktivní jsou i oddíly nohejbalu, florbalu, gymnastiky či horolezecký oddíl. Na sletech pak „září“ zejména ženy z oddílu všestrannosti. Sokolové pořádají i řadu kulturních a společenských akcí. Mezi tradiční patří každoroční Sokolský ples, Vítání jara, výstava Foto na provázku (letos již XIII. ročník), stavění máje, cestovatelské besedy, rozsvícení vánočního stromu a samozřejmě řada divadelních vy-

stoupení a happeningů v podání členů ochotnického spolku.

Díky dobré spolupráci s vedením městyse Strunkovice nad Blanicí mají sokolové pro svoji činnost dobré zázemí. K zajištění potřebného a kvalitního vybavení pro sport a divadlo využili sokolové dotací. Nebyla to práce jednoduchá, ale vyplatila se. V průběhu let 2008–2013 T.J. Sokol Strunkovice zrealizovala čtyři projekty finančně podpořené z prostředků EU v rámci Programu rozvoje venkova (dotace LEADER vyhlášené místní akční skupinou „CHANCE IN NATURE – LOCAL ACTION GROUP“). Jednota tak celkem získala zhruba 900 000,- Kč. Divadelní spolek mohl zakoupit ozvučovací a osvětlovací aparaturu. Gymnastky získaly nové žíněnky, doskočiště, hrazdu a odrazový můstek. Horolezecký oddíl díky nově vzniklé umělé lezecké stěně v předsálosti tělocvičny může trénovat i v zimě. Poslední úspěšnou akcí bylo pořízení velkoprostorového stanu, stolů a lavic pro konání venkovních sportovních a kulturních akcí, na kterých často „sokolíci“ spolupracují s ostatními místními spolky. Stan byl pokřtěn při letošních červených povodních. A vydržel.

Není jednoduché jít za něčím, ale vyplatí se to. Když se pro něco rozhodnete, když si najdete svůj cíl, máte z poloviny vyhráno. Ta druhá polovina, kterou k cíli musíte urazit, je ale ještě „sakra“ těžká, ale stojí za to ji ujit. ☺

Stan o povodních v areálu na Sokolské louce

Z výstavy Foto na provázku

Ústřední škola České obce sokolské

Nabídka vzdělávacích akcí říjen 2013

PODZIM
V HODINÁCH RDPD

5. ŘÍJNA 2013

Na akci zve ÚŠ ČOS

**MÍČE A PADÁK
PRO
NEJMENŠÍ**

6. října 2013

Pořádá
ÚŠ ČOS

18.-20. října 2013

**ŠKOLENÍ
CVIČITELÉ AEROBIKU
III. TŘÍDA**

Pořádá ÚŠ ČOS

**ŠKOLENÍ
ZDRAVOTNÍ
TĚLESNÉ VÝCHOVY**

25-28.10. 2013

III. TŘÍDA

CVIČÍME A ZPÍVÁME SI!
Hudebně - pohybové cvičení pro děti
ve věku 4-6 let

**27. 10. 2013
BRNO**

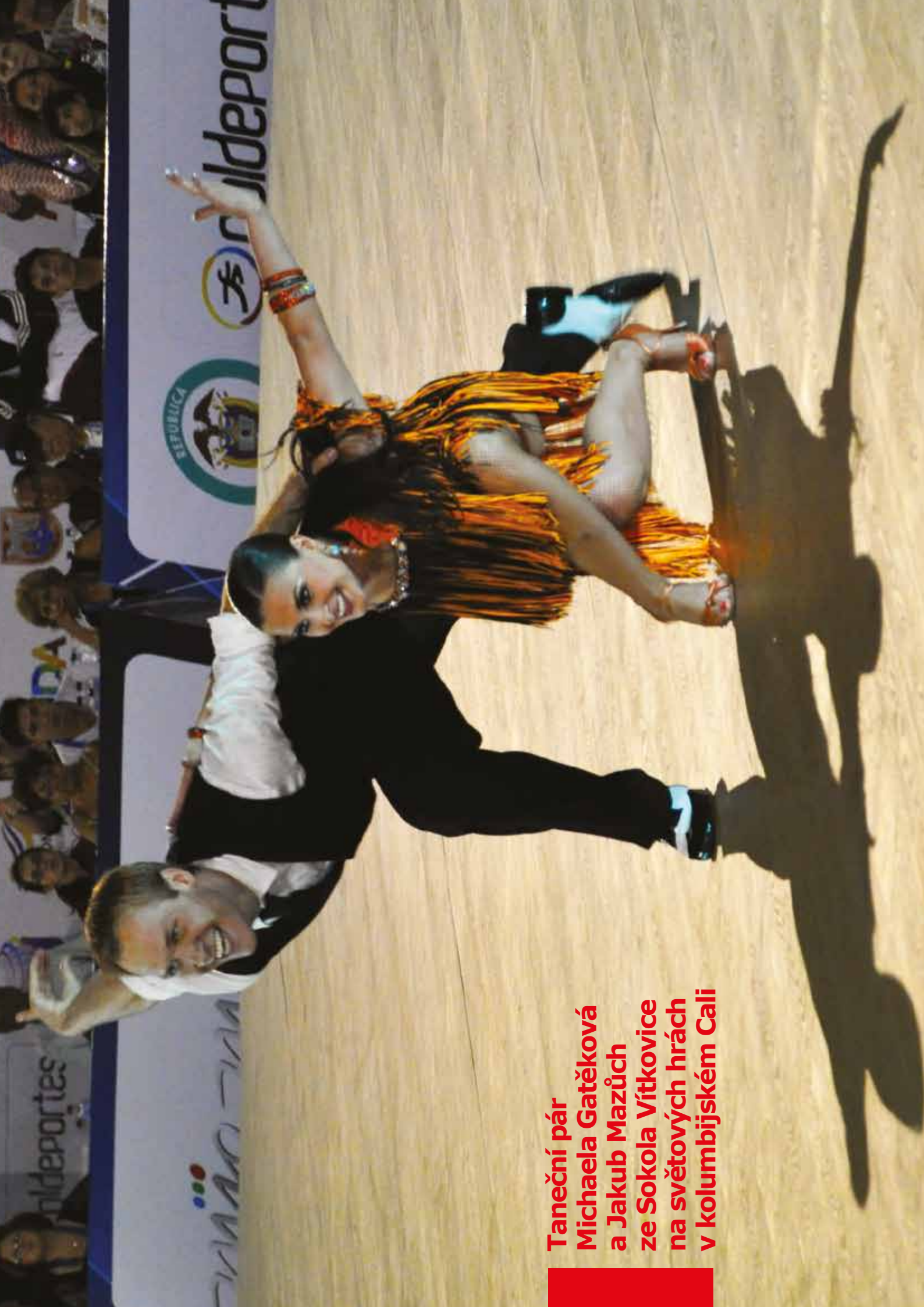
Na seminář
zve ÚŠ ČOS

Ústřední škola ČOS
Újezd 450/40
118 01 Praha 1
www.sokol.eu
hsturcova@sokol.eu

Sledujte nás na: www.facebook.com/skolacos

**Taneční pár
Michaela Gatěková
a Jakub Mazůch
ze Sokola Vítkovice
na světových hrách
v kolumbijském Cali**